

รายงานการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๗๘

วันพุธที่ ๓ เดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๓๕ นาฬิกา

ประธาน (นายมีชัย ฤชุพันธ์) : ตอนนี้ภารกิจของเราจะเน้นหนักไปที่การเตรียมตัว
ไปพูดทั้งอีก ๑๒ หัวข้อที่จะไปออกทีวี ตกลงกันแล้วหรือยังว่าใครไปบ้าง

นายบรรชิต สิงหเสนี : เรียนถามท่านอาจารย์หมายถึงรายการวิทยุที่จะไปเทป
ใช้ไหมครับ

ประธาน : ทีวีก่อน

เลขาธิการ (นายปกรณ์ นิลประพันธ์) : รายการแกะกล่องรัฐธรรมนูญไทย

นายบรรชิต สิงหเสนี : รายการแกะกล่องรู้สึกจะมีท่านชาติชายจะมาเสริมเรื่อง
ชุมชน ท่านอาจารย์จूरจะไปเรื่องสตรี และที่เหลือก็จะกลับมาแบ่งกัน คุณปกรณ์คงเป็นโต้โผใหญ่
ประสาน เขากำหนดไว้วันที่ ๘ ชุดที่ ๒

ประธาน : ใครอยากไปพูดเรื่องอะไรบ้าง

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับพอดีผมโน้ตไว้แล้วก็ขออนุญาต
รายงานก่อน ส่วนท่านอื่นจะพูดก็ได้ นะครับไม่เป็นไร ผมว่าผมจะพูดเรื่องที่ ๖ เรื่องที่ประชาชนมี
ส่วนจัดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไร ซึ่งอันนี้ก็ถามมาเยอะมาก เพราะเราไปใส่หน้าที่ของรัฐ
อ่านแล้วเขามองแล้วกึ่ง ๆ แล้วก็เรื่องสิทธิชุมชนเช่นเดียวกันนะครับข้อ ๘ แล้วก็ยังมีอีก ๒ ข้อนะครับ
อย่างข้อ ๑๔ ก็อยากไปอธิบายเหมือนกันว่าประชาชนเสียสิทธิใหม่เพราะว่าพรรคการเมืองก็ได้แย้ง
มาก โดยเฉพาะประเด็นที่ว่ามี ๒ ใบ มูลค่ามันก็มี ๒ ใบนะครับ เหลือใบเดียวมูลค่ามันเหลือใบเดียว
เขาก็มาได้แย้งอย่างนี้ ไม่ทราบอันนี้ท่านประพันธ์อาจจะไปพูดก็ได้ นะครับ ผมไม่มีปัญหาอะไร
อย่างข้อ ๒๑ ถ้ายังงั้นไปพูดให้ก็ได้ครับ โดยเฉพาะอยากจะทำพูดให้เข้าใจว่ามันมายังไง
ไปอย่างไร องค์กรอิสระหลักการวิชาการมันเป็นอย่างไร แล้วทำงานมันมีปัญหาอะไร ก็มี ๔ - ๕
ข้อครับท่าน ข้อ ๖ ข้อ ๘ ข้อ ๑๔ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๔ ท่านจะพูดได้ท่านจะพูดก็เรียนเชิญเลยนะครับ
ไม่มีปัญหา ผมก็เหลือข้อ ๖ ข้อ ๘ กับข้อ ๒๑ แล้วแต่ท่านประพันธ์ครับ

วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เรียนไปแล้วว่า ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๗ ก็พอไปได้

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ดีครับ ถ้าอย่างนั้นผมก็เป็นข้อ ๖ ข้อ ๘ กับข้อ ๒๑

ประธาน : ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๗ ข้อ ๑๖ พูดไปแล้วใช่ไหม

เลขานุการ : ข้อ ๑๖ พูดแล้วครับ อาจารย์อุดมไปวันนี้ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๗
ยังได้ครับท่าน วันนี้พวกผมไปกัน ๓ ท่าน ท่านนครชิต ท่านอาจารย์อุดมแล้วก็ผม ก็แบ่งกันคนละ
๔ หัวข้อ ๑๒ ข้อ อันนี้ถ้าท่านจะกรุณารับกันคนละ ๓ ข้อ ก็ต้อง ๔ คนนะครับ

ประธาน : อาจารย์ศุภชัยยังไม่ตกลงใจ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : เตียวผมไปดูว่าจะไปตรงไหนก็แล้วกัน

ประธาน : ต้องดูวันนี้แล้วละ

เลขานุการ : กำลังดีก็อยู่ครับว่ามันเหลืออะไรบ้าง

ประธาน : เหลือข้อ ๓ ข้อ ๑๐

เลขานุการ : ข้อ ๓ ท่านอาจารย์จรีพูดใช่ไหมครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ข้อ ๓ กับข้อ ๑๐ ดิฉันพูดได้ค่ะ แต่ว่าขอติวเข้มกับ
ท่านประธานนิดหนึ่งก่อนไป

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ข้อ ๖ ละครับ อาจารย์ชาติชายใช่ไหมครับ ข้อ ๘
อาจารย์ชาติชาย ข้อ ๑๓ ท่านอาจารย์ประพันธ์พูดหรือเปล่าครับ ทำไมกำหนด ส.ส. เข้มกว่าเก่า

เลขานุการ : เราจะพยายามบอกว่าเรากันโกงครับท่าน มันจะ link กันข้อ ๑๒ ข้อ
๑๓ แต่วันนี้ปล่อยข้อ ๑๒ ไว้ก่อน เหลือ ๑๓ ไว้

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ตอนนี้ก็เหลือข้อ ๑๓ ข้อ ๑๙ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๔ ผมก็ไป
ได้เตียวผมไปขอแบบอาจารย์จรีนะครับ ขอประธานท่านช่วยถ่ายทอดวิทยายุทธ์เพิ่มเติมหน่อยจะ
ได้ไปพูดได้

ประธาน : ตีใจตรงไหนก็ตาม

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับขออนุญาตประเด็นนี้ก็เกรงใจ
ท่านอาจารย์จะเหนื่อยเรื่องติวเข้ม เมื่อสักครู่นี้หารือกับคุณปกรณ์นอกรอบว่าไหน ๆ เราก็ต้องไป
ออกทั้งโทรทัศน์ วิทยุ คำถามอย่างนี้ ก็เลยคิดว่าอยากจะให้ทีมเลขานุการช่วยกันตอบโดยศิโยเดียว
ของแต่ละข้อสัก ๒-๓ บรรทัดพอเป็นแกน เวลาใครไปพูดหรือตัวเองไปพูดที่ไหน ๆ ก็พูดแบบ
เดียวกัน ก็คือมีหลักพื้นฐานไว้ว่ามันคืออะไร ก็แค่ ๒-๓ บรรทัด อาจจะไม่โยงมาตราหรือไมโยงมาตรา

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

รหัสนิติ ๑/๓

ก็สุดแต่ฝ่ายเลขานุการ แล้วเดี๋ยวเอามาให้ท่านอาจารย์ช่วยดูให้ ถ้ามันขาดเกินอย่างไรถ้าจะให้
เต็มเน้นอะไรท่านก็ช่วยแก้ไขให้เรา แล้วพวกเราก็ถืออันนี้ไปไหนก็พูดอย่างนี้ แต่ว่าสำนวน
ก็ กับ และ ก็ไปแต่งเอาตามสถานการณ์ แต่ว่าหัวใจที่จะสื่อไปให้มันเหมือนอัน อย่างนั้นน่าจะดีกว่า
ครับให้มันเป็นแนวเดียวกันเสีย ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ได้ไม่มีปัญหา ที่นี้จะต้องไปอัดเทปครั้งต่อไปวันจันทร์ยังมีเวลา

เลขานุการ : ขออนุญาตกราบเรียนวันจันทร์ที่ ๘ เชนัดให้ไปถึงประมาณเที่ยงครึ่ง
ที่อาคาร ๒ ช่อง ๗ แล้วก็เพื่อที่จะไปแต่งหน้าทาปากน่ะครับ ผมก็เพิ่งล้างออกไปสักครู่นี้ แล้วก็น้อง
จิรพันธ์จากฝ่ายประชาสัมพันธ์เขาจะเป็นคนประสานงานครับท่าน ตกลงที่เหลือท่านอาจารย์ศุภชัย
รับหมดเลยใช้ไหมครับ

ประธาน : อาจารย์ศุภชัย ข้อ ๑๓ ใช้ไหม

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ที่จัดไว้จะมีข้อ ๑๓ ข้อ ๒๙ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๔ ที่ยังไม่
มีคนพูดน่ะครับ

ประธาน : อาจารย์จะเอาสักอันไหม

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ได้ครับท่านประธาน

ประธาน : ข้อ ๒๒ ไหวไหม

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ข้อ ๒๒ ได้ครับ

ประธาน : ใครพูดบทยเฉพาะกาล

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ตอนนี้ไม่มีคนพูด ผมจะพูดผมก็เลยต้องไปตีวอีก
น่ะครับ หรือคนอื่นจะพูดก็ได้น่ะครับ

ประธาน : ข้อ ๑๙ ใครพูด อาจารย์ศุภชัยหรือ

เลขานุการ : ข้อ ๑๓ กับ ข้อ ๑๙ ท่านอาจารย์ศุภชัยครับ อาจารย์อมร ข้อ ๒๒
แล้วก็ข้อ ๒๔ ยังว่างอยู่ครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : อาจารย์ชาติชาย ข้อ ๒๔ บทยเฉพาะกาล ต้องนักวิชาการ
หรืออะไรแบบนั้นพูด ชาวบ้านจะได้รู้สึกเชื่อถือ

นายนรชิต สิงหเสนี : ถ้าไม่ใช่อาจารย์ชาติชายก็หล่อเล็กน้อยน่ะครับคุณปรกรณ์

ประธาน : หล่อใหญ่ไปให้หล่อเล็ก

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

รหัสนิติ ๑/๔

นายธนิต สิงห์เสนา : วันนี้เขาชู้แล้วครับ เขาบอกว่าที่ออกกันไปหลายวันอีกหน่อย Pantip เขาก็จะมากันว่า มาอีกแล้ว

ประธาน : เราเปลี่ยนหน้าสิ พอเขาเริ่มเบื่อเราก็เปลี่ยนหน้า

เลขานุการ : นั่นเป็นเหตุผลที่ว่าทำไม ๓ คนแรกไม่ควรไปซ้ำ

ประธาน : ถ้าอันนี้โอเคแล้วก็ต่างคนต่างไปเตรียม หรือฝ่ายเลขานุการจะเตรียม
อย่างไรที่อาจารย์ชาติชายว่าไว้ก่อนแล้วก็เอามาดู

เลขานุการ : เตี่ยฝ่ายเลขานุการลองสรุปสั้น ๆ ให้ก็ได้ครับ ตกลงข้อ ๒๔
ท่านอาจารย์ชาติชายนะครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ได้ครับ

ประธาน : ครบแล้วใช่ไหมครับ ก็เหลือรายการวิทยุทุกเย็นที่ยังโฟนอินไปถึงกี่วัน

เลขานุการ : ถึงวันที่ ๑๕ เหมือนกันครับท่านครึ่งชั่วโมง

ประธาน : ครึ่งชั่วโมงพูดยาว

เลขานุการ : เขาจะมีนายทหารเป็นคนถาม นายทหารที่ทำหน้าที่ดำเนินรายการ
ชื่อ พันเอก ประชาสัมพันธ์ วันนี้ท่านให้ผมไปเรื่องนายกคนนอก แล้วก็พรุ่งนี้ผมเรียนท่านอาจารย์
ศุภชัยว่ายุทธศาสตร์ชาติก็น่าสนใจอยู่ ท่านอาจารย์อาสาอยู่

ประธาน : ยุทธศาสตร์ชาติเราพูดไว้อยู่ ๒ มาตราเท่านั้น

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ยุทธศาสตร์ชาติเราพูดไว้ทั้งหมด ๔ มาตราครับ

ประธาน : คือปฏิรูปไม่รู้ปฏิรูปอะไรบ้าง อยากจะมาทำกับเรา ต้องคิดหัวข้อด้วย
ใช่ไหม

เลขานุการ : กราบเรียนท่านประธานถ้าใช้ content เดียวกันได้ทั้งหมดมันก็จะ
เป็น content เดียว แล้วก็ให้หลายเวทีนะครับ แล้วก็ content เป็นอะไรที่ประชาชนเขา
ถกเถียงกันอยู่ก็น่าสนใจดี เพราะอันนั้น ๓ นาที่พูดยังไม่ทันหายใจเสร็จจบแล้ว

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับผมว่าบางหัวข้ออย่างเมื่อสักครู่นี้ใน
สปช. เขาถามเรา แล้วเขาก็บอกเขารู้สึกดีใจที่เราใส่ไว้ อย่างเช่นเรื่องการศึกษา เพียงแต่มีบาง
ประเด็นที่เขาไม่เคลียร์ ผมยังคิดว่าอย่างไรเรื่องการศึกษาถ้าไปออกวิทยุมันก็จะมีเวลาพูดเยอะหน่อย
ก็น่าสนใจนะครับที่จะไปพูด เพราะว่าไม่อย่างนั้นเราจะมีลักษณะที่ไป react กับคนที่ไม่ค่อย

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

รภัสสา ๑/๕

เห็นด้วยกับเรา แต่คนที่เห็นด้วยกับเราเราไม่ค่อยได้คุยกับเขา ผมยังคิดว่าเรื่องการศึกษาเรื่องที่น่าจะไปพูดแล้วก็ขยายความ แบบที่ท่านประธานตอบเมื่อสักครู่ว่าเอกชนก็อะไรที่ไม่ใช่รัฐ ซึ่งเขาก็จะรู้สึกดีใจที่เราบัญญัติของแบบนี้ขึ้นมา ก็จะมีแฟนคลับจำนวนหนึ่งนะครับ เรื่องการศึกษาที่ออกรายการวิทยุถ้าไม่มีใครไปผมก็อาสาสมัครไปได้ครับวิทยุถ้าผมไป ๒ คนได้ไหมครับไปคุยกัน

เลขานุการ : ถึงวันที่ ๑๕ แต่อาจจะต้องแบ่งกำลังกันนิดหน่อย จะไปเป็นเฟส ๑ เฟส ๒ หรืออะไรก็แล้วแต่

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับขออนุญาตครับ เขาโทรมาเมื่อวานผมนั่งพูดในห้องนี้ง่ายกว่า

เลขานุการ : มี ๒ ทางครับ คือใช้ phone in แล้วก็ไปพูดที่โน่นเลย แล้วแต่เลือก

ประธาน : ถ้าพูด ๒ คนต้องไปพูดที่โน่น จะลำบากหรือเปล่านั้น

เลขานุการ : จปร. เก้าครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ฟรุ้งนี้ผมก็ตั้งใจจะเข้าไปดูเหมือนกันครับว่าเขาเป็นอย่างไรที่ฟรุ้งนี้จะไปพูดเรื่องยุทธศาสตร์ชาติ แต่เดี๋ยวผมนัดกับท่านอาจารย์จूरีอีกทีหนึ่งว่าเรื่องการศึกษาจะไปกันวันไหนดี

เลขานุการ : ผมขออนุญาตหารือท่านประธาน น้องจิรพันธ์อันนี้รายการทีวีจบแล้วเรากำลั้งพูดถึงรายการวิทยุ เดี่ยวเราจะกำหนดประเด็นกันแล้วคุณช่วยทำเป็นวันให้หน่อย ตั้งแต่วันนี้ ฟรุ้งนี้ไปถึงวันที่ ๑๕ เลย แล้วเดี๋ยวผมจะให้เบอร์โทรศัพท์ประสานกับทางวิทยุ ทบ. เพราะเดี๋ยวมันจะมีอีกอันหนึ่งคือช่อง ๑๑ เขาเพิ่มวันให้อีก ตอนนี้อย่างระดมมาหมดเลย เพราะฉะนั้นรายการวิทยุก็จะมีวันนี้เรื่องนายกคนนอกผมไป แล้วก็ฟรุ้งนี้ท่านอาจารย์ศุภชัยเรื่องยุทธศาสตร์ชาติ วันถัดไปท่านอาจารย์จूरีกับท่านอาจารย์ศุภชัยเรื่องการศึกษา วันที่ว่างเดี๋ยวเรามาเติมกันว่าจะเอาเรื่องอะไรอีก

ประธาน : เชิญครับ

นายนครชิต สิงหเสนี : เรียนท่านประธานครับ นครชิตครับ เมื่อกี้คุยกับคุณปกรณ์ นอกรอบว่า ๒๔ ข้อของเราที่อาจจะใช้ได้บางข้อ ถ้าเป็นอย่างนั้นแล้วผมได้ไปพูดเรื่องข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๘ ไว้ก็พร้อม ยกเว้นข้อ ๑๘ ท่านปรกรณ์จะไปวันนี้แล้ว เพราะฉะนั้นข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๑๑ ผมพร้อม เว้นแต่มีผู้อื่นครับ

วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ประธาน : ก็เอาไปเลย วันไหนนัดไปเลย จะสลับกับเขาหรือว่าจะ ๓ วันรวด
คนอื่น ๆ ไม่สมัครบ้างหรือครับ อาจารย์ธิตินันท์ อาจารย์เอียรชัย

นายเอียรชัย ณ นคร : ทางวิทยุไม่เป็นไรครับอาจารย์ได้ครับ ดูหัวข้อนิดหนึ่งครับ

ประธาน : เลือกไว้จะเอาหัวข้อในนี้หรือจะคิดขึ้นมาใหม่ก็ได้

นายเอียรชัย ณ นคร : เขากำหนดให้เราหรือเปล่าครับหรือว่าเรากำหนดเอง

ประธาน : เรากำหนดแล้วเราจะบอกเขาไป ที่นี้เรากำลังคุยกันอยู่ว่าหัวข้อที่เราทำ
กันไว้ไปออกทีวีแล้วก็จริงแต่ว่ามันก็ออกวิทยุได้อีก

นายเอียรชัย ณ นคร : ได้ครับ

เลขานุการ : สำหรับกรณีการออกวิทยุทาง ทบ. กรมกิจการพลเรือนเขายืนยันว่า
เดี๋ยวเขาจะ rerun ให้ตลอด แล้วเขาก็จะไปถึงต่างจังหวัดในสถานีวิทยุต่าง ๆ ด้วยครับ

ประธาน : ผมดูในเว็บ digital ของเรา มันมีโฆษณาแต่ใครเขาตำเรา แต่เราไม่เห็น
มีโฆษณาว่าจริง ๆ มันเป็นอย่างไร มันเกิดอะไรขึ้น ท่านภุมรินทร์ราบไหมครับ หรือเขาส่งมาให้เรา
ตอบหรืออย่างไร

นายภุมรินทร์ ทักษาดิพงษ์ : เขาส่งมาให้เราดูว่าปฏิกริยาของคนต่อรัฐธรรมนูญ
อันนี้เท่าที่เขา monitor ได้มันมีอะไรบ้าง แล้วก็เราควรจะตอบเขาอย่างไร ซึ่งตอนนี้เขามีอยู่
เพราะว่าสำหรับตัวเขาเองยังไม่ค่อยจะเข้าใจเท่าไร ก็อยากจะให้ทางด้านของเราช่วยบอกเขาด้วย
ว่าตอนนี้แนวทางในการที่เราเป็นจะออกไปเป็นอย่างไร ซึ่งเมื่อเข้านี้ก็มีการประชุมกัน ทางด้าน
เว็บไซต์ของสภาตั้งแต่แถลงมาวันที่ ๒๙ จนกระทั่งถึงปัจจุบันปรากฏว่าคนเข้าชมมากเหลือเกิน
เข้าชมผมจำตัวเลขไม่ได้ว่าเป็น ๑๐๕,๐๐๐ หรืออะไรทำนองนี้ มีคนเข้าชมมากนะครับ
แล้วนอกจากนั้นทางด้านที่คุณแอนทำขึ้นตอนนี้ก็พยายามกระจายกันต่อไปให้มากที่สุด แล้วคนเข้า
มาชมของคุณแอนจะเยอะมาก จากการ monitor reaction ของประชาชนตั้งแต่วันที่ ๒๙ ออกมา
ก็ปรากฏว่าทางด้านที่มีปฏิกริยาเชิงลบตอนนี้ก็จะเริ่มออกมา ถ้าจะเปรียบก็เป็นคล้าย ๆ ว่าชาวมุไร
มิดสันยังไม่เป็นมิดยาว ก็เริ่มออกมาวิพากษ์วิจารณ์ในบางจุด แต่ส่วนใหญ่ก็จะเป็นของคนที่ไม่ชอบ
เราเป็นสำคัญ ซึ่งพอจะจับได้ว่าคนที่ปฏิกริยาออกมาถ้าเป็นปฏิกริยาแบบจิตใจบริสุทธิ์ อันนี้ก็ไม่
ค่อยมีปัญหาอะไร แต่สำหรับที่เขาทำอะไรซ่อนเร้นทางการเมืองออกมามันจะเริ่มออกมาแบบ
คล้าย ๆ ทดสอบเป็นระยะ แต่คิดว่าอาจารย์เอได้วิเคราะห์ให้ฟังแล้วว่าอีกสักประมาณเท่าไร
ชาวมุไรยาวมันจะเริ่มออกมา แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ขึ้นอยู่กับว่าเมื่อเราชี้แจงไปสู่สาธารณะไปเรื่อย ๆ มันก็

วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

จะเป็นการตอบโต้ทำที่ของฝ่ายโน้นว่าเขาจะมีปฏิกิริยาต่อเราอย่างไรบ้างนะครับ เพราะฉะนั้น ปฏิกิริยาจากฝ่ายโน้นมันขึ้นอยู่กับสิ่งที่เราชี้แจงต่อประชาชนด้วย อันนี้เป็นภาพที่ประชุมกัน เมื่อเช้าวันนี้ แล้วทางด้านของพวกที่เข้ามาประชุมเขาก็พยายามจะช่วยเต็มที่ เพียงแต่ว่าตอนนี้ เขายังงง ๆ จะช่วยเขาหน่อยได้ไหมในเรื่องของ key message ผมก็เลยเอาที่คุยกับคุณภักดิ์ไว้ว่า ทีมพวกนี้เขาสามารถจะมาช่วย war room ของเราได้ เพราะ war room ของเรา monitor แล้วก็ มีความคิดอย่างโน้นอย่างนี้ แต่อันนี้มันไป instrument อันนั้นเป็นเครื่องมือที่คุณจะใช้เขาออกไป แต่ละวันได้อย่างไรบ้าง ถ้าเห็นด้วยในหลักการอย่างนี้ก็เชิญเขามา แต่บางทีก็อาจจะไม่จำเป็นต้อง อยู่ที่นี่อยู่ตลอดเวลา แต่มันมีการติดต่อทางสื่อออนไลน์บอกเขาได้เลยว่าวันนี้คุณจะต้องส่ง key message อันนี้ออกไปให้มากที่สุด ซึ่งเขามีเครือข่ายของเขาอยู่ แต่ขออย่างเดียวว่าบางอย่างที่เขา ฟังมาจากคนวิพากษ์วิจารณ์ตรงนั้น แต่จะ让他โต้ตอบอย่างไร ตอนนี้เขาโต้ตอบไปตามที่เขาคิด นะครับ แต่ถ้ามันมีไกดไลน์ให้เขา มีแนวทางให้เขา มี key message ให้เขาพวกนี้เขาจะทำได้ดี

ประธาน : ที่ผมเห็น ๒-๓ อันมันเป็นการบิดเบือนอย่างชัด ๆ เลย แต่ว่าถ้า ประชาชนไม่รู้เรื่องก็จะนึกว่าเป็นจริง ยกตัวอย่างเช่น ต่อไปนี่เรามี ส.ส. ๕๐๐ คน ๓๕๐ คน ประชาชนเลือกตั้ง ๑๕๐ คน เผด็จการเลือกตั้ง มันบิดได้ถึงขนาดนั้น แล้วก็ถึงเราจะไปเลือกตั้ง ต่อไปเมื่อมีรัฐบาลแล้ว คสช. ก็ยังอยู่ คือพวกนี้มันบิดเห็นได้ชัดเลยว่ามันบิด จะว่ามันไม่รู้ก็ไม่ใช่ รู้แต่บิด ที่นี้จะทำอย่างไรถึงจะทำให้คนรู้ว่าอันนี้มันโกหกโดยเราไม่ต้องเป็นคนไปบอก ไม่รู้ไม่ใช่ คนจะเข้าใจอย่างนั้นนะ

วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ผมว่าแล้วไปได้แย้งเราต้องมีเสียงหนักกว่าเขา

ประธาน : คือเราไม่ได้แย้งแต่หมายความว่าให้สื่อออนไลน์เขาโต้แย้งกันเอง

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ตัวเราไม่ต้องไปพูดให้ออนไลน์เขาทำแทนถ้าได้
อย่างนั้นก็ดีครับ

ประธาน : แต่ผมยังเชื่อว่าแม้พวกเขาเชื่อว่าจริง ยังสงสัยด้วยซ้ำว่าแอน
รู้ใหม่ที่มันพูดมันไม่จริง เชิญครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ขออนุญาตนะครับ ผมคิดว่าพวกนี้เขาค่อนข้างจะ
เข้าใจแล้วอาจารย์เอก็แนะนำออกมาว่าในระยะนี้การที่เขาพูดออกมาเยอะ ๆ มองอีกแง่หนึ่งมัน
เป็นเรื่องที่ดีที่เราจะรู้ว่าคนเหล่านี้เขามีทัศนคติต่อร่างรัฐธรรมนูญอย่างไร มันก็จะเป็น ๒ ประเภท
ประเภทหนึ่งก็คือเห็นด้วย อีกประเภทหนึ่งก็ว่าแยอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ครับ แต่ทำให้เรารู้แล้วก็
บอกว่าในระยะนี้ทางด้าน กรธ. อย่าเพิ่งออกไปตอบโต้พวกนี้ แต่ทำอย่างไรจะให้ประชาชนออกมา
โต้แทนนะครับ ประชาชนออกมาโต้แทนก็คือประชาชนที่อยู่สื่อออนไลน์ใช้พวกนี้ให้เขาโต้กันครับ
ซึ่งเราก็มีเครื่องมือพวกนี้อยู่ครับ แต่ส่งข้อมูลหรือส่ง guidance ไปให้เขาว่ามันมีอย่างนี้นะ
คุณออกไปในลักษณะอย่างนี้เลยนะครับ ผมถึงเห็นว่าชุดนี้มันสามารถจะเป็นเครื่องมือของ war
room ได้ war room นั้นเป็น เสธ. war room จะมันอย่างไรแล้วพวกนี้เขาเป็นทหารออกไปรบ
นะครับ แต่ เสธ. จะรับข้อมูลมา เสธ. จะเป็นคนวางแผนแล้วพวกนี้ก็ออกไปรบแต่ละวัน ๆ ผมว่า
เขาก็จะชอบใจด้วยที่เขามีแนวทางที่เขาจะออกไปนะครับ อีกด้านหนึ่งก็คือว่าเขา detect อะไร
ขึ้นมาเขาก็เอามาบอก เสธ. ได้ว่าในขณะนี้มีคนเขา detect มีคนพูดในทางที่บวกกับเราทางที่ลบ
กับเรานะครับ ถ้าทางที่ลบคุณจะจัดการอย่างไรเขาก็จะเอาไปสู้ให้ครับ อยากจะให้เขาลองคิดดูว่า
จะใช้ประโยชน์จากคนเหล่านี้อย่างไรที่ war room นี้ครับ

ประธาน : ก็เอาเลยจะเอามาใช้อย่างไรก็เอาเลย

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตเสนอความเห็นอย่างนี้
นะครับ ผมว่าช่องทาง new media ทั้งหลายมันไม่ได้อยู่กับมือเราเอง แต่มันอยู่กับคนอื่น เช่นว่า
อยู่กับสภาอยู่กับทีมที่แอนใช้ใหม่ ที่นี้พอพูดขามูไรสั้น ขามูไรยาว ผมเข้าใจว่ามันจะมีชุดหลัก
ออกมาอีกหลังจากนี้นะครับ ตอนที่เขาดูประเด็นได้หลัก ๆ ก็จะมีอยู่ ๒-๓ ประเด็น เรื่องสิทธิเรื่อง
อะไรต่ออะไรพวกนี้นะครับ ที่นี้ประเด็นที่เขาเบี่ยงเบนผมคิดว่าสิ่งที่เราจะต้องทำคือวันหนึ่งเรา
ช่วยกัน monitor วันก่อนนั้นเขียนบอกว่าใครที่เคยว่าเราเยอะ ๆ ช่วยเอามา คำชมไม่เป็นไร

ต้องเอาคำที่เขาว่าเรามาใช้ใหม่ครับ เสร็จแล้วเราจะต้องมีหน่วยผลิต content ที่ตอบเขา หน่วยผลิต content คืออย่างที่ไม่เอากิจกรรมมาธิการที่ท่านภุมรัตน์ถามบางที่เขาบอกว่าเขาฟัง อันนี้มาแต่ไม่รู้ว่าจะตอบอย่างไร คือเขาตอบไม่ถูกใช้ใหม่ครับก็เข้าไปตอบไม่ได้บ้าง ผมคิดว่า

อันที่ ๑ มีคน monitor นี้แล้วเราหาคำตอบให้เขาได้ว่ามันคืออะไรปุ๊บนี่นะครับ ส่วนที่จะต้องไปตอบได้ ผมว่าเมื่อวานก่อนที่ท่านโฆษกเขารับว่าเขาจะใช้หน่วย social media ของรัฐบาลที่มันไม่เปิดเผยผมว่าใช้อันนั้น แล้วก็ให้คุณปรกรณ์เป็นตัวไปต่อเขา คือเรารู้ว่าเราประเด็นนี้ ปุ๊บแล้วก็จะมีทีมที่เราผลิต content สั้น ๆ นี่นะครับ ที่จะ counter เขาได้ก็ส่งให้ทีมนั้นเขาไปทำ ผมว่าทีมนั้นไปทำ ขณะเดียวกันบางอย่างเราก็ส่งให้ทีมที่แอนไปทำในลักษณะที่เราจะเอามาแชร์ได้ เราก็ส่งออกเฉพาะตรงนี้ก็พอ ผมรู้สึกอย่างนั้นในเรื่อง social media

อันที่ ๒ ผมว่าเราน่าจะมีช่องอันหนึ่งของเราที่เราต้องช่วยกันผลิต content ออกมา ตอนนี้ระบบของการผลิต content เราไม่มี คือเรามีแค่ ๒๑ คำถามนี้แล้วเราก็จะไปทำคำตอบ ออกมา อันที่ ๒ เราจะทำถาม-ตอบ นะครับ ตอนนี้เรื่องระบบเลือกตั้งมีแล้วกำลังทำทั้งฉบับ อันนั้น ก็จะเป็น content ที่เพิ่มจากนี้เป็นอันที่ ๒

อันที่ ๓ เรามี infographic อยู่ส่วนหนึ่งแต่ยังไม่สมบูรณ์ infographic ที่จะอธิบาย ว่าปัญหาจุดหัวใจสำคัญ ๆ ที่เป็นระบบอันนั้นยังไม่ได้เกิดยังไม่ได้มีใช้ใหม่ครับ

อันที่ ๔ content เดิมที่เราจะแบ่งกันไปเขียนตอนนี้ยังมาไม่ครบ เพราะฉะนั้นสิ่งที่พอเข้าไปดูใน website อะไรพวกนี้ที่มันเป็นป้อมปราการหลักในทางสื่อสารทาง social media คือหลักของ social media มันมีว่าไป counter กันอยู่ใน Facebook หรืออะไรก็ตามนะครับ ถ้าจะหาคำยืนยันมันต้องกลับมาดูที่ตัวแม่มัน คือตัวที่ website ฉะนั้นตัวแม่มันซ้ำหน่อยไม่เป็นไร แต่เราต้องเอาตัวแม่เอาของหลักไปใส่ในตัวแม่ เช่น บทความของท่านประพันธ์ ท่านชาติชาย กับใคร ๆ ทั้งหลายที่เราเกณฑ์การเขียน อันนี้ต้องมาให้ครบแล้วไปใส่ไว้ในตัวแม่นะครับ พอคนเข้ามา เช็คว่ามันเป็นอย่างไรจริงไหม ที่เถียงกันมันเป็นอย่างนี้จริงไหมเขาก็กลับเข้ามาดูถาม-ตอบ กลับเข้ามาดู เพราะฉะนั้นมันจะมีสิ่งที่มัน reference ได้ไม่อย่างนั้นเขาไปอ่านตัว content ทั้งฉบับเขา อ่านไม่ออกไม่รู้ว่ามันอยู่ไหนนะครับ

อันที่ ๕ ที่เราคิดว่าเราจะทำแต่ว่าอยู่ในขบวนการที่ทำฝ่ายเลขานุการได้ช่วยเราอยู่ ดูว่าเราจะทำตัว key message ขึ้นมาว่าคำนี้ทำแล้วมันอยู่ในมาตราอะไรใช้ใหม่ครับ อันนี้จะช่วย คน ที่นี้ถ้าเราทำเสร็จคำที่สำคัญ ๆ เราก็ลง ผมว่า content ๔-๕ อันนี้ไปลงอยู่ในตัวแม่นะครับ

ตัว website คนเขาจะเข้ามาเช็คได้ ทีนี้แม้กระทั่งหน่วยอย่างที่เราอยู่ตาม social media ต่าง ๆ ถ้าเขาจะหาคำตอบด้วยตัวของเขาเองว่ามาตรฐานมันอยู่ตรงไหน เขาก็เข้ามาดูดัชนีที่ว่าเขาก็ไปค้นได้ถ้าไม่แน่ใจเขาก็ถามกลับมา แล้วก็เอาถามตอบของเรา คือถ้าเรามี ๔-๕ อย่างนี้ครบนะครับ เราเอาไปดัดแปลงได้ เอาถามตอบไปทำเป็นคลิปสั้น ๆ ส่งไปได้ ผลิตเป็นอย่างอื่นไปได้ แต่ตัว content ของเราทั้งหมดนี้มันยังไม่ครบ ผมว่ามันต้องครบ ครบแล้วเอาไปใส่ใน website แล้วตัวกระแสรายวันเราช่วยกัน monitor อยู่แล้ว พอช่วยกัน monitor เราก็มีช่องทาง ผมใช้ตัว LINE ของกรรมการของเราก็ได้นะครับ ที่เห็นอะไรแล้วก็ใส่ไปตรงนั้นแล้วก็เอาตัวนั้นส่งต่อเพื่อให้คุณปกรณ์ส่งต่อทีมโน้มน้าวพร้อมทั้งข้อมูลที่เราอยากจะส่งออก ผมว่าอันนี้น่าจะพอไปได้ครับ

อันที่ ๒ คือทั้งหมดตามตารางเรายังออกไปตามที่คนอื่นกำหนดใช้ใหม่ครับ คือคนอื่นเขาจัด event อะไร เวทีไหนเขาจัด ต่อไปนี่เริ่มจะมีสถาบันการศึกษาอะไรต่าง ๆ เขาจัดแล้ว เขาก็จะมาเชิญเราแล้วเราก็จะไปตามนั้น แต่มันจะเป็นจังหวะที่เขาขีดให้เราเดิน จังหวะของเราเอง เราจะกำหนดไปพวกสื่อที่รัฐบาลจัดให้มันจะไปจบวันที่ ๒๑ ใช้ใหม่ครับ แล้ววิทยุก็จะมีระยะเวลาอันหนึ่ง เพราะหลังจากนี้ผมคิดว่าเราจะต้องคิด event ของเรา ของ คสช. เขาคิดแล้วว่าเขาจะจัดในนาม คสช. แล้วเชิญเราไปร่วมใช้ใหม่ครับ ทีนี้ถ้าเราเองเราจะจัดอะไรของเราอีกไหมอันนี้ก็ต้องอยู่ที่นอกจากคณะท่านอาจารย์ธิตติพันธ์ุคิดไว้แล้ว คณะท่านอาจารย์ชาติชายคิดแล้วก็อาจจะ war room หมายถึงต้องไปวางแผนว่า step ภายใน ๒-๓ อาทิตย์นี้เราอยากจะทำอะไรของเราเองใหม่ครับ

เลขานุการ : ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานเป็นข้อมูลเพิ่มเติมครับ สำหรับ war room ถ้าเราจะมีจริง ๆ เราก็มี cooperator ที่รับจะช่วยให้เมื่อวานพีไอโอโทรมาบอกว่าให้ผมมีบันทึกถึงกรมกิจการพลเรือนทหารบก เขามีศูนย์ปฏิบัติการจะทำ infographic ให้ แล้วเขาจะปล่อยให้เรียบร้อย คราวนี้ว่าอยู่ที่ content อย่างที่คุณภัทระบอกก็คือว่าถ้ามี content เรียบร้อยแล้วก็การ war room monitor แล้วน่าจะปล่อย message อะไรออกไปให้แจ้งไปทางเขาแล้วเดี๋ยวเขารีบทำให้ แล้วเขาจะอัดทุกสื่อ

ประธาน : มันต้องไปอ้างอิงกับคำปล่อยของพวกนั้นด้วยหรือเปล่า เขาถึงจะไปปล่อยให้ถูกช่อง

นายภัทระ คำพิทักษ์ : ไม่จำเป็นครับท่านประธาน อย่างวันนี้ key message ที่เราพูดกันในสภานี้แหละครับ นอกจากภาพรวมแล้วนี่ท่านอาจารย์ได้ counter กับเรื่องสิทธิชนะครับ

วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ท่านอาจารย์ให้อธิบายเรื่องนี้ให้ชัดเจน แล้วท่านอาจารย์อุดมคือช่วยขยายความเรื่องนี้ชัดเจน ก็ดูว่าเรื่องสิทธินี้มันแก้ตกใหม่ ถ้ามันแก้พอเข้าใจหรือว่าเขายังขาดอันโน้นอันนี้เราจะมีวิธีการอื่นให้โฆษกไปพูดว่าโอเคเราได้ยินเสียงอันนี้ชัดแล้วนะ แล้วเรารับเรื่องสิทธิชุมชนมาหรืออะไรอย่างนี้แล้วมันก็นิด ๆ หน่อย ๆ ผมว่ามันก็วิธี clam down มันได้

ผมเห็นประเด็นอันที่ ๒ ก็คือว่าเรื่องที่ท่านอาจารย์พูดวันนี้ค่อนข้างชัดเจนครับ คือเรื่องอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญและการเพิ่มอำนาจขององค์กรอิสระ ท่านพูดชัดมากในที่ประชุม ถ้ามันจะดี ใจผมนะ สิ่งที่คุณปรารถนาทำวันก่อนดีดี เรื่องการเทียบรัฐธรรมนูญ อันนี้ผมว่าโฆษกน่าจะไปแถลงในวันพรุ่งนี้ขยายผลต่อไปเลย ถือว่าเป็นเรื่องระดับใหญ่คือเรื่องสิทธิกับเรื่ององค์กรอิสระ อันนี้เป็นเรื่องทางการที่เราทำ เรื่องจับ ๆ จ้อย ๆ ใต้ไปมาใครเข้าใจผิดมันไปบิดเบือนอะไรปล่อยให้พวก social media หรือพวกหน่วยใต้ดินอะไรทั้งหลายเดียวเขาไปทำกันครับ แต่เรื่องใหญ่ ๆ ที่ออกจากตัวแม่เรา เรากุมทิศทางนี้ไปก่อนเดี๋ยวพอชำมูไรยาวมันโผล่มามันถึงจะรู้ว่ามันจะเอาเรื่องอะไรกันอีกทีหนึ่งใช้ไหมครับ จะลากปืนกลไปสู้ชำมูไรยาวใช้ไหม ตอนนี้ผมว่าเอาเรื่องสิทธิแล้วก็เรื่ององค์กรอิสระนะครับ พอหลังจากนี้ที่ท่านอาจารย์เชิญไปวันนี้ผมไม่แน่ใจจะครับ มีตำรวจอะไรจะโผล่มาตามนี้อีกนะ แต่ว่าเท่าที่เขาแพลม ๆ กันแล้วประชาธิปไตยไหนพวกนักวิชาการอะไรอยู่ตอนนี้คือพูดเรื่องสิทธิทั้งนั้นเรื่องอื่นยังไม่ได้พูดเราก็เอาทางการของเรา เราก็เอาเรื่องนี้ ๒-๓ เรื่องพอครับ เรื่องอื่นเดี๋ยวปล่อยพวกผมพวกคนอื่นไปเล่นเอาตาม social media ให้คุณปรารถนาเขาเชิญทางโน้นเขาช่วยได้ นะครับ หน่วยอะไรทั้งหลายของเขาให้คุณแอนให้ใครต่อใครพวกนี้เขาช่วยออก แต่เรื่องใหญ่ผมว่าน่าจะขยายประเด็นเรื่องรัฐธรรมนูญไม่รู้ फिरคิดเห็นด้วยไหมเรื่ององค์กรอิสระเรื่องอะไรพวกนี้ คือ ๔-๕ ประเด็นที่ท่านอาจารย์เกริ่นนำวันนี้ผมว่าจะต้องมีลูกขนาดไปสัก ๔-๕ วันนี้นะครับ จะด้วยลูกขนาดด้วยข้อมูลกับคุณปรารถนาทำเรื่องเปรียบเทียบมาดีแล้ว แล้วถ้าจะง่ายกว่านั้นอีกคือไปเทียบ infographic ที่เห็นที่ท่านอาจารย์บอกมี ๑๘ ข้อ ๑๗ ข้อ ๑๖ ข้อใช้ไหมครับ ข้อเดิวด่วน ๆ โผล่มาสีแดงของเราทำให้เห็นเลยอย่างนี้สมมุติว่าอย่างนี้นะครับ อันนี้ก็ยิ่งง่ายขึ้นไปใหญ่ ผมว่ามันจะตอกย้ำสิ่งที่ท่านอาจารย์พูดคือมันจะ remind คน ถ้า remind คนได้ใน ๔-๕ ข้อที่ท่านอาจารย์พูดวันนี้ key message มันจะแข็งแรง มันจะมีหลักฐานไปยืนยันมีข้อพิสูจน์ไปทำให้คนเห็น ผมว่าพอถ้าเราเคลียร์พวกนี้ได้เสียงมันจะเบาลง ผมเดาว่านะ หรือไม่มันก็ต้องหาข้อมูลใหม่มาเล่นกับเรา เช่น ถ้ามันบอกว่าองค์กรอิสระของเรามันเลยมีประเด็นอื่นอยู่นะหรือว่าเรื่องของสิทธิ อาจจะมีเรื่องอื่นอีกอย่างนี้นะครับ หรือไม่รู้ผมก็ไม่รู้ไหน

วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่องสิทธิชนะ ถ้าโทษเรื่องสิทธิวันนี้ออกไปมันอาจจะเบาลงหน่อยหรือเขาอาจจะไปเถียงอยู่ดีละว่าเรายังยืนยันอยู่เราไม่ยอมแก้หรือหรืออะไรอย่างนี้นะครับ อาจจะมีประเด็นอย่างนี้แล้วก็ค่อยไปเล่นกับเขาบอกว่า เราฟังมาเดี่ยวเราเอามาพิจารณาดูผมว่ามันก็จะนำ tone down ลง

ประธาน : อันนี้ผมคิดว่าเราคงต้องทำเพื่อประคองไม่ให้คนเอาความเท็จออกไปเผยแพร่มากจนกระทั่งคนไปเข้าใจว่าเป็นความจริง ส่วนคนที่ไม่เห็นด้วยเสนอโน่นเสนอนี้ไอเดียเราเปิดช่องอยู่แล้วว่าเรารับมา ถึงเวลาเราก็บอกเขาไปว่าเรื่องนี้เราแก้แล้วนะ แล้วเชื่อเถอะแล้วก็จะมีย่ออื่นอีก แต่ว่าไม่เป็นไรมันเรื่องเหตุผล เรื่องการเมืองน่ากลัวผมคิดว่าที่เขาโหมโรงเพื่อที่จะใส่กับรัฐธรรมนูญมันเป็นเป้าหมายเพื่อที่จะใช้ตัวรัฐธรรมนูญไปก่อให้เกิดการต่อต้านลุกฮือขึ้นมาต่อต้านเพื่อที่จะทำให้รัฐบาลอยู่ไม่ได้ และบาปกรรมมันจะมาตกอยู่กับเราทั้ง ๆ ที่ไม่ใช่ความผิดของเราเลยนะ เพราะฉะนั้นตรงนี้ถึงกังวลว่าถ้าปล่อยให้มันปล่อยข้อมูลเท็จไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งชาวบ้านนี่ถือว่าเป็นความจริงเราจะไปแก้ได้ยากเต็มที เขาถึงต้องรีบแก้ตัวนี้ อย่างเช่น ที่เขาพูดถึงเรื่อง ๓๕๐ เลือกตั้ง ๑๕๐ เผด็จการตั้ง นี่มันเห็นชัด แต่ว่าเราดูแล้วเราก็อายนี่มันคงไม่มีใครฟัง แต่ถ้ามันพูดทุกวัน ๆ เราก็ไม่เคยไปตอบโต้อะไร เพราะฉะนั้นมันก็ต้องใช้ social media อันเดียวกันนั่นละ สมมุติว่าโพสต์อันนี้มันก็ต้องไปมี comment ใส่ลงไปขย่มลงไปว่ามึงโกหกของจริงเป็นอย่างนี้มันไม่ใช่อะไรอย่างนี้

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ผมว่าตัว counter อันหนึ่งที่ได้ผลมากคือท่านอาจารย์เอง ตัวท่านอาจารย์คือเวลาสี่ไปสัมภาษณ์ท่านประธาน ถ้าท่านยกสมมุติว่าวันนี้ท่านไม่พูดประเด็นแล้วยกประเด็นนี้ขึ้นมาแล้วมันมีการบิดเบือนอย่างนี้นะ อันนี้ได้ผลเลยครับ เพราะว่าเวลาท่านพูดมันจะถูก quote แล้วกลิ้งทั้งหมดมันจะไปอยู่ที่ท่านอาจารย์พูด นี่ประเด็นหนึ่งนะครับ

ประเด็นที่ ๒ ที่ท่านอาจารย์ห่วงเรื่องการเมือง ผมตะหงิด ๆ อยู่อันหนึ่งนะ ผมมี sense นิดหน่อยแต่ผมยังไม่แน่ใจว่าเขาเริ่ม counter การไปออกทีวีของเราว่านี่ผมดูจากพวกนักวิชาการเสื้อแดงเขียนนะครับ บอกว่าเป็นการบังคับคน กรอกหูคนก็แสดงว่าคือมันได้ผล อันนี้เขาเริ่มพูดแล้วแล้วคือไปบีบบังคับคนให้ฟังคล้าย ๆ ว่าใช้อำนาจรัฐโทษอย่างนี้นะครับ ผมก็นึกในใจ เอ๊ะ ที่เขาพูดเรื่องสถานีของเขาทั้งวันไม่เห็นเขาพูดเลยนะ เราแค่ ๓ นาทีแต่ไม่เป็นไร แต่ที่ผมห่วงอยู่ สมมุติว่าถ้าประเด็นนี้เขาพูดเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แล้วไปพ่วงกับที่ คสช. จะจัดแล้วไปจัดที่สโมสรกองทัพบกที่วันก่อนที่ผมถามนี่นะครับ คือมันมีแง่ดีที่

วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ประธาน : งดไปแล้ว

นายภัทร คำพิทักษ์ : งดไปแล้วใช่ไหมครับ ถ้าอย่างนั้นก็ลองออกไป ถ้าไปบวกตรงนั้นมีข้อดีตรงที่ว่า คสช. เขาอุ้มเรา แต่ถ้าทำไม่ดีมันจะกลายเป็นรัฐธรรมนูญ ก็ดีครับถ้าอย่างนั้นก็ปฏิรูปไป

ประธาน : เพราะว่าผมก็นึกในใจว่า เราจะไปสู้อะไรกับเขาได้เขานะนักเลงตีรันฟันแทง ส่วนเราสุขภาพบุรุษจะไปพูดก็เป็นห่วงว่าเขาจะไม่ได้มีโอกาสพูดเรามา นั่งพูดโต้แย้งเสียทีเดียว อย่างนี้มันสู้กันเมื่อไรเราก็ตายเปล่าเมื่อนั้น เชิญครับ

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ท่านประธานครับ คือผมมี ๒ ประเด็น ประเด็นแรกนั้นคือที่ท่านประธานมอบหมายให้ผมเข้าไปรับจดหมายจากเขาเรียกทางญาติวิรชนไป ๒๕๓๕ นั้นนะครับ คือจริง ๆ เมื่อเข้าอาจจะบอกว่าเขามาด้วยอารมณ์ค่อนข้างรุนแรง และโดยเฉพาะส่วนหนึ่งก็อาจจะเป็นเพราะคนของเราคือเขายื่นจดหมายบีบบอกว่าต้องให้ใครลงไปรับเดี๋ยวนั้น ในขณะที่ผมกำลังประชุมเรื่องอนุกรรมการรับฟังความเห็นอยู่ เขาบอกว่าคือถ้าสมมุติไม่ลงไปรับเขาก็จะประกาศให้ทีวีเลย เขาจะไม่รอเราอะไรทั้งสิ้นคนของเราก็เผชิญก็ไปปลั่งปากพูดว่าอย่างนี้มันก็บีบบังคับกันหรือเปล่านี้อันนี้บีบเกินไปหรือเปล่า เขาก็คงโมโหมาก แต่ว่าสุดท้ายผมก็ลงไปคือ พอผมรู้ผมก็ลงไปเลยนะครับ คือเขาจะมีความรู้สึกเหมือนกับว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นอย่างที่คุณไม่พูดเมื่อก็ว่าเป็นของ คสช. ในการที่ทำ เขาก็จะอ้างหลายเรื่องที่มีลักษณะเหมือนกับบอกว่าเป็นเรื่องของการถูกบีบบังคับให้เขียน ผมก็พยายามอธิบายให้เขาฟังทั้งหมด เรื่องหนึ่งนี่ก็คือนายกรัฐมนตรีคนนอกซึ่งยังมีในแง่นายกรัฐมนตรีคนนอก ผมคิดว่าเรานี้ก็อธิบายไปได้ค่อนข้างมาก แต่ว่าเขาเองเขาเป็นคนที่ไม่ คือหมายความว่าทุกคนก็มักจะไม่ค่อยยอมรับในเรื่องของเรื่องนี้ครับ จริง ๆ ผมเองยังคิดเลยว่าสิ่งที่เราระบุให้มีชื่อนายกรัฐมนตรี ๓ คน ไม่ว่าจะคนนอกคนในหรืออะไรก็แล้วแต่ อันนี้ผมว่ามันเป็นบทพิสูจน์ความก้าวหน้าของคนไทยที่เราจะยอมรับ โดยที่แม้เกณฑ์อะไรต่อมิอะไรไม่บังคับไม่อะไรมากมาย แต่ทุกพรรคเสนอคนที่เห็นสมาชิก เสนอคนที่อยู่ในบัญชีเลือกตั้งทั้งหมด อันนี้ที่ผมว่ามันเป็นอันหนึ่งในการที่จะแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของคน แต่เมื่อเข้าสู่สุดท้ายก็ clam down ได้ระดับหนึ่งนะครับ คือก็พยายามอธิบายเขาเรื่องเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพที่เราบอกว่า ตัดอะไรต่อมิอะไรมากมาย ผมก็พยายามอธิบายว่าจริง ๆ เราไม่ได้ตัดออกตรงส่วนพวกนี้เรากำลังหาวิธีแบบใหม่เรื่องหน้าที่ของอะไรต่าง ๆ แล้วถ้าไม่ทำตามแล้วมันจะมีผลอย่างไร พอพูดถึงเรื่องความลำบากที่เขาเจอเมื่อปี ๒๕๓๕ คือในนั้นทุกคนที่มานะครับ ต้องสูญเสียคนในครอบครัวทั้งนั้น

แล้วปัจจุบันบางคนยังไม่เห็นแม้กระทั่งกระดุกหรือทำนองนี้เขาระบายออกมาลักษณะนี้ ผมก็เลยบอกว่าอันนี้คือสิ่งที่เรากำลังดำเนินการอยู่โดยบอกว่าเรากำลังดำเนินการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม ซึ่งจุดต้นทางคือตัวตำรวจ เรากำหนดเรื่องเกี่ยวกับตำรวจ พอถึงตำรวจปั๊บเขาก็เห็นด้วยเลยว่ามันเป็นอย่างนั้นจริง ๆ แล้วก็ขอบคุณที่ได้มีการคิดถึงเรื่องพวกนี้ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าจริง ๆ ประเด็นหลายประเด็นของเราถูกจุดติดโดยคนที่ไม่เห็นด้วย พูดตรง ๆ ก็คือพรรคการเมือง เขาก็จะไปหยิบจุดพวกนี้มาตีตมตีทั้งหลาย นั่นอันหนึ่งนะครับ แล้วผมคิดว่าพวกนี้คือจริง ๆ ถ้าถามว่าญาติวีรชน ๓๕ นั้นเป็น innocent ใหม่ ผมเชื่อว่าอันนี้เป็น innocent agent จริง ๆ เขาไม่มีความรู้สึกว่าจะอยากจะทำอะไรเลยนะครับ แต่ว่าเขามีความรู้สึกเขาอัดอั้นใจจริง ๆ พอเห็นปั๊บ ซึ่งผมก็เชื่อว่าเขาไปได้ยินจากใครมานั่นละ ซึ่งในเรื่องลักษณะอย่างนี้ผมก็คิดว่าบางที handle เรื่องพวกนี้อาจจะต้อง handle ด้วยความเอื้ออาทรของเขานั้นเรื่องหนึ่ง

เรื่องที่ ๒ คือผมเองนั้นเมื่อกี้ท่านอาจารย์ชาติชายบอกให้ผมช่วยไปออกรายการทีวีจุดเปลี่ยนประเทศไทยที่คุณปรกรณ์บอกว่าได้มีการเพิ่มเวลาในเย็นวันพุธนี้ แล้วผมกำลังคิดว่าจะไปพูดเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชน เพียงแต่ว่าคือจริง ๆ เข้าใจว่าจุดเปลี่ยนเขาไม่มีคู่คุยใช้ไหมครับ คือหมายความว่า ๒ คนเท่านั้นเอง ไม่มีใครอีกคนแบบมาได้แย้งมาอะไรต่อมิอะไร ทีนี้ก็อาจจะโอเคหน่อย แต่ว่าที่นี้ผมคิดว่าในส่วนตัวคิดถึงเรื่องประเด็นที่มันเป็นประเด็น touchy อยู่หลายเรื่อง คือเรื่องคำว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ คือหลายคนแม้กระทั่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอง เขาบอกว่าเอ๊ะนี่ไปตัดทิ้งมันไม่น่าจะเหมาะหรือเปล่าทำนองนั้น เรื่องสมัชชาพลเมือง อันนี้ก็ประเด็นเรื่องของสิทธิชุมชน อันนี้ก็เหมือนมีประเด็นต่าง ๆ ซึ่งพวกนี้คำ ๒-๓ คำต่าง ๆ เหล่านี้ผมคิดว่ามันเป็นอะไรที่เกิดขึ้นแล้วก็เกิดซ้ำ ๆ อยู่ตลอดเวลา เราน่าจะลองหากลไกในการที่จะอธิบายที่มันพอ convince เขาได้ คือมันก็จะมียุทธวิธีที่เขายกต้องมีคำนี้ไม่ใช่การพูดในที่ไหนอะไรทำนองนี้ก็จะมีความรู้สึกอย่างนั้น เพราะฉะนั้นผมเองคิดว่าบางทีประเด็นพวกนี้เราอาจจะลองดูว่าน่าจะหาคำตอบอย่างไรครับ

ประธาน : คือมันแยตรงที่ว่า พวกนักวิชาการพวกที่มาตอบโต้แล้วเขาไม่มีจรรยาบรรณ คือเขาหลอกให้ชาวบ้านเห็นว่าอยู่ ๆ เราไปตัดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความจริงเราก็มีพูดอยู่ว่าทุกอย่างรัฐจะทำอะไรจะกระทบกระเทือนต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไม่ได้ ซึ่งเป็น การคุ้มครองในทางกฎหมายมันคุ้มครองชัดเจนแล้ว แต่ว่าเขาก็หยิบตรงตัวที่เราเปลี่ยนเหมือนอย่าง

วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

อดีต สปช. ที่เขาประชุมกันจะเป็นจะตายเลย ๑๐ ข้อก็เห็นใครส่งมาให้ คือคล้าย ๆ มันเหมือนกับ พอ own คุณที่ร่างอะไรไปแล้วมันเป็นสมบัติของคุณทุกคนต้องเขียนตามนั้นนั่นแหละซึ่งมันน่าอนาถใจ ผมก็นั่งนึกในใจว่า เออ แล้วทำไมเขาไม่มีใครนึกถึงประเทศชาติเป็นแบบองค์รวมกันบ้างเลย หรืออย่างไร มันถูกแยกออกเป็นส่วนกันหมดเลย วันหนึ่งข้างหน้าประเทศมันจะอยู่ไม่รอด เพราะแม้แต่เราบอกว่าคลื่นความถี่เป็นสมบัติของชาติ เขาบอกนี่เราปล้นเอาไปเป็นของรัฐ แล้วคนที่พูดเป็นนักวิชาการนะ แล้วผมก็เศร้าใจจริง ๆ เลยแล้วตกลงคุณจะให้สมบัติของใครเป็นสมบัติของประชาชนหรือ แล้วมันเป็นไปได้อย่างไรมันเป็นของประชาชน มันไม่ใช่ ถ้าลองประเทศไทยเราปกครองในระบอบคอมมิวนิสต์ ทุกอย่างมันน่าเป็นของประชาชนใช้ไหม อะไร ๆ ก็ของประชาชน ชาตินี้ไม่มี แต่เรามีชาติ ชาติมันประกอบด้วยอำนาจอธิปไตยกับประชาชนรวมกัน ๓ ส่วน ผมไม่เข้าใจแล้วตกลงมันอย่างไรกันละนี่

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ดิฉันคิดว่าเมื่อวันก่อนดิฉันบอกว่า ข้อความคุ้นเคยเคยชินกับอะไรที่มีมาก่อนแล้วไม่ยอมที่จะเปลี่ยนนะคะ ไม่ต้องการที่จะเปลี่ยนวิธีเขียน ไม่ต้องการที่จะเปลี่ยนอะไรใหม่มันเหมือนฝังใจเขาเยอะ ที่นี้ดิฉันคิดว่าบางครั้งต่อไปหลังจากที่เราแก้เสร็จนี้แหละ ถ้าตอนที่จะไปอธิบายให้ประชาชนฟังนี่เราน่าจะดึงคนในภาคส่วนต่าง ๆ ให้ อธิบายดูสิเขาไม่ใช่เราด้วยเหตุผลที่ดิฉันว่าอย่างนั้น เพราะว่าเมื่อคืนนี้ไปทานข้าวกับนักธุรกิจกลุ่มหนึ่งนะคะ ๑๐ กว่าคน เขาก็ถามถึงเรื่องรัฐธรรมนูญ เขาไม่เห็นด้วยกับบัตรใบเดียว ไม่เข้าใจ โน่นนี่ พออธิบายให้ฟังแล้วคนที่เข้าใจเริ่มเข้าใจ คนที่ไม่เข้าใจเถียงอยู่คนที่เข้าใจเป็นคนไปตอบแทนเราเลย เลยเราไม่ต้องอธิบายแล้วพูดดีดี มีคนหนึ่งบอกว่าเคยทานข้าวกับท่านอาจารย์ชื่อคุณสมนึก แล้วก็มีพวกคุณชาติ โสภณพนิช มีอะไรพวกนั้นนะคะ กลุ่มนี้เขาก็พูดกันว่า เอ๊ะ พอคนที่พูดได้พูดได้เก่ง คนที่อธิบายได้เก่งเราก็บอกว่าเขาจะยอมเสี่ยงเปลี่ยนแปลงใหม่ ถ้าคนอื่นไม่ชอบเขาคิดว่าประเทศถึงทางตันแล้วนะคะ วิธีที่เราเสนอใหม่มันน่าลองแล้วทำไมพวกเราปิดกั้นความคิดอะไร พูดดีดีนั่นคือกิตติพงษ์ที่เคยอยู่ สปช. ที่เป็นนักกฎหมายนะคะ กิตติพงษ์เขาก็อธิบายเรื่อย ๆ อีกคนหนึ่งที่ไม่นึกเลยไม่คาดหวังเป็นนายทุนเต็มตัวร่ำรวยมาก พอแกฟังแล้วแกอธิบายแทนไปว่าเพื่อนแกเองนะคะว่าปิดกั้นความคิดไม่เข้าใจไม่อะไรเลย เลยรู้สึกถ้าต่อไปอาจจะดึงจากภาคส่วนต่าง ๆ ภาคประชาสังคมอย่างคุณยักษ์คนนี้นะคะ อะไรอย่างนี้ที่บอกว่าขอบคุณเรื่องการศึกษาอะไรนี้ คนจากภาคส่วนต่าง ๆ นี่มาช่วยเป็น spokesperson ให้เรา แล้วเขาพูดอธิบายโดยวิธีของเขา รู้สึกเขาเข้าใจกันดีมากในหมู่คน อย่างนักธุรกิจอธิบายเรื่องธุรกิจฟังเขาก็เข้าใจกันดี

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ธนัญญา ๒/๙

ถึงจะเห็นชอบไม่เห็นชอบเพราะว่าจำนนกับเหตุผล แล้วเขายังเอาการเปรียบเปรยของการถือหุ้นในบริษัทประเภทต่าง ๆ มาอธิบายถึงว่าระบบของเราคืออะไร อะไรต่ออะไรเขาก็ขยายความจนพวกเขาเข้าใจกันเองอะไรอย่างนี้ค่ะ ก็ไม่รู้ว่าจะต่อไปอาจจะมามีวิธีหลาย ๆ แบบในการสื่อสารกับสังคมนะคะ

นายรชิต สิงหเสนี : เรียนท่านประธานครับ ผมมีเรื่องเดียวครับเดี่ยวเกรงจะลืมครับ ในมาตรา ๒๗ ที่วันนี้อาจารย์ได้พูดถึงท่านอดีต ส.ว. ตอนนี้เป็น สนช. มณฑลเชียร บุญตันที่ท่านยกตัวอย่างว่าเราสลับรับฟังนั้นเมื่อแสดงความห่วงเรื่องคนพิการก็ได้ย้ายที่ให้นะครับ แต่ผมว่านี่เป็นตัวอย่างที่เราเป็นห่วงที่อาจารย์พูดถึงว่า อยากให้ทุกคนกลุ่มไหนองค์กรไหนก็จะดูเฉพาะของตัวว่าถ้าในรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ มีถ้าอันนี้หายไปบ๊อบจะต้องโวยวาย แล้วนี่ก็คือที่เราเป็นห่วงว่า alliance ของเราที่เราพยายามดูแลเขาอยู่นี้กลายเป็น แทนที่จะเป็น alliance กลับเป็นคนที่มาบอกว่าอันนี้ไม่ดีหรืออยากให้แก่นะครับ อันนี้ผมก็เลยยกตัวอย่างว่าตอนเสรีการชี้แจงของอาจารย์ผมก็ไปยืนคุยกับอาจารย์มณฑลเชียร แกก็จะฝากอีกนิดหนึ่งครับ แกบอกว่าขอบคุณมากที่ย้ายจากพรรคสี่ไปเป็นพรรคสาม เรื่องผู้พิการนะครับว่า อันนั้นท่านใช้คำว่ามันเป็น negative ว่าการที่จะมา discriminate against คนพิการนี้ไม่ได้แกพอใจแล้ว -----

วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

แต่บอกว่าในส่วนของคนพิการก็ยังไม่อยากให้อยู่ในวรรคสี่ด้วยว่า มาตรการอะไรที่จะ positive นี้ไม่ถือเป็น discrimination เป็นมองในด้านบวก แล้วก็ยกตัวอย่างว่าถ้าอย่างนี้ ถ้าเรายกตัวอย่าง เด็ก สตรี ผู้สูงอายุหรือผู้ด้อยโอกาสก็มองทางด้านคนพิการก็อยากจะให้ใส่คนพิการเข้าไปด้วย หรือถ้าไม่ยกตัวอย่างก็อย่ายกตัวอย่างเสียเลย ทำนองว่าถ้ายกก็ขอให้ยกให้หมดนี้ครับ ก็คือตัวอย่างที่อาจารย์พูดถึงว่า ทุกคนนี้ดู focus ของตัวแคบ ๆ ว่าถ้าของเดิมมี ของใหม่ไม่มี ฉันเสียประโยชน์ หรือคนอื่นมี ฉันไม่มีก็เสียประโยชน์ นี่คือความลำบากของเรา หรือ predicament ของเราครับว่าจะทำอย่างไรว่า เราจะต้อง serve ทุกคน ต้องแตะทุกอัน หรือเปล่า ซึ่งก็จะเป็นการเหมือนกับต้องไปทบทวนแก้ไขใหม่ แน่ใจว่าไม่ตกใครลักษณะนั้นนะครับ แต่ว่ามันก็น่าเป็นห่วงตรงที่ว่าคนที่เรานึกว่าจะเป็น alliance เรา ที่เราต่อสู้หาห่วงเขา คำว่า ผู้ด้อยโอกาส ก็นึกว่า cover แล้ว เขาก็ไม่ cover เขามองว่าคนพิการก็ต้องให้ชัดว่าคนพิการ เพราะ equate คนพิการเท่ากับเด็ก สตรี เพราะฉะนั้นที่เราใส่ในวรรคหนึ่ง สอง สาม สี่ ว่า มาตรการที่ขจัดอุปสรรค และยกตัวอย่าง เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสนี้เขาก็ยืนยันว่า ถ้าอย่างนั้นถ้าจะยกตัวอย่างนี้ก็ควรจะต้องใส่คนพิการด้วย ก็เลยขอเรียนเป็นตัวอย่างครับ ท่านประธานครับ ขอบพระคุณครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : ขออนุญาตให้ข้อมูลว่า ผมคิดว่าประเด็นที่มีการเสนอ ถ้ามันไม่แยกแยะเราก็เหมือนกับไปเล่นตามเกมเขา ผมยังเข้าใจว่าหลายคนที่ออกมาแสดงตัวตน มันด้วยวัตถุประสงค์หลายอย่าง บางท่านเป็นนักวิชาการ เพราะเขาเขียนตำรา เขาอธิบายของเขา มาอย่างนี้ อยู่ ๆ เราไปแก้เขา เขาก็รู้สึกตัวตนเขามันเสีย ผมยกตัวอย่างบางท่านเขียนเรื่อง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ แล้วก็อธิบายหลักตั้งแต่มาตรา ๔ มาตรา ๒๘ อะไรต่าง ๆ ในรัฐธรรมนูญเดิม ผมก็เป็นคนหนึ่งที่ทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องพวกนี้ แล้วก็ทำวิจัยร่วมกัน คือบางทีพอเราไปเขียน ในแนวทางอย่างนี้แล้วมีคนมาอธิบายในแนวอื่น รู้สึกว่ามันเสีย self นะครับ ความเป็นตัวตนของ นักวิชาการ ซึ่งผมก็ไม่แน่ใจว่าการเสียฟอร์มของเขาอย่างนี้ มันทำให้เขาถึงขนาดไม่รับรอง รัฐธรรมนูญเราหรือไม่ อันนี้ผมไม่แน่ใจนะครับ แต่ว่ากลุ่มบางกลุ่มผมคิดว่าเขาเป็นแนวร่วมของ ฝ่ายการเมือง เขาออกมาแสดงตัวเพื่อที่จะช่วยกันขยับอย่างที่ท่านทราบว่าเป็น คือมองว่า การร่างรัฐธรรมนูญนี้ก็คือการทำงานของ คสช. เป็นการทำงานของฝ่ายการเมือง ของฝ่ายทหาร เพราะฉะนั้นเขาไม่สนใจเนื้อหาละครับว่า ท่านจะเขียนให้มันมีมนุษยธรรม มีหลักการ ประชาธิปไตยอย่างไร เขาก็ใช้ช่องว่าง ช่องโหว่ที่เขาพอจะแทรกแซงได้เข้ามาขยับ มาทำลาย

วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

มาทำให้บิดเบือน ให้สังคมเกิดความไม่ไว้วางใจ เกิดความรู้สึกว่าการเมืองบ้านเรานั้นไม่ดี เพราะเหตุที่มีการปฏิวัติรัฐประหาร เพราะเหตุที่ไม่มีระบบที่ผู้แทนของราษฎรเข้ามาร่วมกันทำ เพราะฉะนั้นตรงนี้ไม่ว่าจะอย่างไร เขาไม่รับรู้ เพียงแต่ว่าเขาใช้วิธีการในการที่จะไปดึงมวลชนให้เข้ามาร่วมกับเขา ซึ่งผมคิดว่าสิ่งที่ท่านประธานพูดนี้ก็คงใช่ว่า ก็คงต้องทำความเข้าใจกันสำหรับคนที่อยู่กลาง ๆ เพื่อจะให้เข้าใจว่าสิ่งที่เรากำลังทำ เราไม่ได้ยึดแนวอะไรที่มันผิดเพี้ยนหรอกนะครับ มันก็เป็นเรื่องเราอยากจะทำเริ่มต้นนับหนึ่ง หรือว่านับสิบ นับร้อยอะไรกันใหม่ นะครับ ส่วนว่าคนที่ประสงค์ไม่ดี หรือว่ามีแนวโน้มที่จะไม่ร่วมมือ ผมถึงมีความรู้สึกที่ตั้งแต่เริ่มต้นว่า เวลาเราใช้คำว่า ประรองตอง มันมีหลายคนที่ไม่ประรองตองไม่ได้ครับ มันไม่ได้ เพราะว่าเขาไม่ได้คิดจะประรองตองอยู่แล้ว เพราะเขาคิดว่าเขามีศัตรูของเขาในเรื่องของการเมือง เพราะฉะนั้นผมก็ยังมองว่าในเรื่องเหล่านี้ถ้าเราแยก ผมใช้คำว่า แยกมิตร แยกศัตรูไม่ได้นี้นะครับ มันก็ทำงานลำบาก เพราะว่าเราตีศึกละหลายหน้า คือหมายถึงว่ามีบางคนจะอธิบายเท่าไร เราพูดไปอย่างนี้เขาก็ไปอีกมุมหนึ่งนะครับ ผมยังมีความรู้สึกว่าจะอย่างไรจะให้คนกลาง ๆ หรือว่าอย่างน้อยสื่อซึ่งเขามีคุณธรรม หรือมีความรู้สึกว่าจะบ้านเมืองมันควรจะเดินไป คือบางสื่อนี้ผมยอมรับเลยว่าเขาทำงานการเมือง เขาไม่ใช่สื่อที่มีคุณธรรม ผมก็ไม่อยากไปเกี่ยวข้องกับเขา แต่ว่าในทางความเป็นจริงก็คือเขาเล่นการเมือง อันนี้ทำให้ผมรู้สึกเลยว่ามันเหนื่อย เพราะว่าเราทำงาน แล้วเรารู้สึกว่าในส่วนเหล่านี้ทำไม่คุยกันไม่รู้เรื่อง อันนี้คือข้อที่ผมคิดว่า แต่ว่าผมเห็นด้วยกับที่คุณไม่พูดนะครับว่า เราอาจต้องมาแยกแยะว่าอะไรที่เราควรจะทำบ้าง และมีช่วงจังหวะในการปล่อย ในการทำอะไร เพราะว่าหลายครั้งคนที่เขาอยู่ภายใต้กระแสของความสับสนอลหม่านนี้เขาก็ตัดสินใจไม่ถูกว่าตกลงว่าบ้านเมืองนี้มันเป็นอะไรกันแน่ อันไหนคือสิ่งที่ดี สิ่งที่เขาควรจะเลือกสำหรับการตัดสินใจในช่วงเวลาอย่างนี้ อันนี้ที่ผมคิดว่าต้องตั้งสติให้ดีว่า เราจะเดินในช่วงนับจากนี้ไปถึงวันลงประชามติ หรือว่าหลังอย่างไรนะครับ หลังจากวันนี้หรือว่าหลังจากที่เราส่งร่างไปแล้ว เราจะมีแผนอย่างไรในการทำงาน เพื่อว่าอย่างน้อยคนที่เป็นกลาง ๆ หรือคนที่เขามีความรักชาติ บ้านเมืองเขาจะเดินร่วมกันไป หมายถึงผมมองในมุมนี้ ขอบคุณครับ

นายเชียรชัย ณ นคร : จริง ๆ เมื่อวานผมคุยกับรองเลขาธิการ คปท. เรื่องที่เขาเป็นห่วงเรื่องสิทธิที่หาย ๆ ไปหลาย ๆ อันนี้ คือประเด็นหนึ่งที่เขาเป็นห่วงด้วยเหตุผลก็คือว่า คือรองเลขาธิการที่ว่านี่ก็คือปุ้มหลังเขาเป็นเอ็นจีโอนะครับ คือเป็นภาคประชาสังคม คือเขาเป็นห่วงว่าตลอดช่วงตั้งแต่รัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ มา การที่มันไปเขียนชัดเจนอยู่ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐

รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เพิ่มเติมอะไรเข้าไป เวลามันเป็นปัญหา เป็นคดีฟ้องร้องกัน สิ่งที่มีเขียนอยู่ในรัฐธรรมนูญมันกลายเป็นฐานที่ศาลนำไปใช้ในการที่จะไปชี้ขาดคดี เขาก็เป็นห่วงว่าพอมันมาเขียนในรูปแบบที่เราเขียน เขาก็เกรงว่าตรงนี้จะจะมี side effect กับ การตัดสินคดีของศาล อันนี้ก็เป็นความเป็นห่วงที่เขาก็ฝากมา แต่ว่าเขาก็ไม่ได้มี attitude ในทางลบอะไรกับรัฐธรรมนูญเรานะครับ เขาก็ positive อยู่ นะครับ เพราะว่าเนื้อหา เนื้อหาใหญ่ใจความเองเขาก็เข้าใจว่า ของเราเองเราเน้น เรื่องของการให้คนดีเข้ามาในระบบ ส่วนอื่นมันก็คุยกันได้ แต่ว่าอันนี้เป็นความกังวลที่เขามาฝากมาตอนนี้จริง ๆ แล้วผมคิดว่าตอนที่เรากำลังร่างแรกออกไป แล้วก็ในช่วงระยะเวลาหลายวันที่ผ่านมาจริง ๆ มันเหมือนกับเป็นออเดิร์ฟ เป็น serve serve เพราะจริง ๆ แล้วนี่ final draft นี่มันยังไม่ได้ทำ มันต้องรอฟังความคิดเห็นทั้งหมดก่อนแล้วถึงมาทำ final draft ตรงนี้มันก็เหมือนกับการซ้อม ๆ กันเพื่อที่จะไปอธิบายในปัญหาบางอย่างที่เขาอาจจะไม่เข้าใจในช่วงแรกไปก่อน แต่อันนี้ผมก็ไม่แน่ใจว่าศึกษหนักจริง ๆ ก็คือตอน final draft แล้วนั่นแหละ ตอนนั้นก็น่าจะเป็นศึกษหนักที่เราจะต้องรับมือ คราวนี้ประเด็นหนึ่งที่ผมพยายามนั่งมองตอนนี้ก็คือว่าเมื่อวันนั้นก็คุยกันใน war room เป็นประเด็นที่เป็นข้อสังเกตโดยส่วนตัวผม นะครับ คือบางที่ผมก็จะมองในแบบโลกสวย บางที่ผมก็จะมองแบบแยกแยะอะไรบางอย่างโดยวิธีคิดของผมเอง อย่างเช่นสมมุติว่าคุณรสนา ฟังรสนาออกมาแย้งเรื่องโครงข่ายคลื่นความถี่ เมื่อวานผมก็บอกคุณไม่บอก ว่า ถ้าฟรังสนาพูดผมฟังหน่อย เพราะฟรังสนามีฐานเสียง ๓๐๐,๐๐๐-๔๐๐,๐๐๐ เสียงอย่างนี้ คนอย่างนี้ผมฟัง แต่ถ้าคนบางคนพูดนี้ เป็นนักวิชาการที่มีชื่อ บางที่ผมก็ไม่ค่อยฟังหรอก เพราะว่าสุดท้ายปลายทาง การที่ออกไปอยู่ในข่าว เป็นข่าวอยู่ในสื่อเนี่ยครับ คืออย่างน้อยเราต้องยอมรับสภาพความเป็นจริง อย่างนะครับว่า จะเป็นสื่อทีวีหรือสื่อวิทยุ ๒ อย่างนี้มันคือออกอากาศ on air ถ้าไม่เอามา repeat ช้านี้มันหายไปเลย คนไม่ได้ฟังช่วงนั้นก็ไม่ได้ฟัง social media มันมี keep record อยู่ อันนั้นก็อาจจะมีการไปติดตามไล่และ trace back ได้ อันนั้นก็อาจจะเป็นไปได้ แต่อันนี้ผมคิดว่าที่อาจารย์อุดมพูดเมื่อสักครู่นี้คือเราต้องแยกแยะตรงนี้ให้ชัด และจริง ๆ แล้วคงจะต้องแยกแยะด้วยว่าเราควรจะฟังใคร แค่นั้น อย่างไรด้วย แต่จริง ๆ แล้วสิ่งที่ผมเป็นห่วงวันนี้ผมคิดว่าเมื่อร่างแรกออกไป มันปรากฏชัดแล้วว่าฝ่ายการเมืองเขาก็เปิดตัวเขาเต็มที่เลยนะครับ แต่สิ่งหนึ่งที่ผมกำลังนั่งคิดและผมก็ไม่แน่ใจว่ามันจะเป็นเรื่องน่าเป็นห่วงหรือเปล่า ก็คือที่เราไปพบเมื่อเช้าทั้ง สปท. และ สนช. ว่าสุดท้ายปลายทางแล้ว หลังจากที่ฟังท่านอาจารย์อธิบายแล้วซึ่งชัดเจน ซึ่งถ้าคนมองโดยที่ไม่มีอคติอะไรเลย ผมคิดว่ามันต้องรับได้ แต่ตรงนี้ผมไม่แน่ใจว่าโดยตัวตนของ

วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

สนช. และ สปท. เอง เขาจะมี gimmick อะไรของเขาหรือเปล่า ที่จะออกมาว่าหลังจากวันนี้
ไปแล้วคือเราก็ไม่รู้จะครับว่า พอถ่ายทอดเสร็จวันนี้ไปแล้วผลออกมาเป็นอย่างไร แต่ว่าที่แน่ ๆ เลย
มันต้องมีการไปพูดแน่นอนว่า ทาง สปท. และ สนช. เองเขามีคำถามอะไรกับเราเยอะ แล้วเราก็
ตอบไปบางส่วน ขณะเดียวกันเองเขาก็เตรียมไปทำข้อเสนอกลับมาให้เรา ซึ่งตรงนี้ข้อเสนอกลับมา
ให้เรา ผมก็ไม่แน่ใจว่าถ้าเขายังทำข้อเสนอกลับมาและแย้งกับในสิ่งที่เราเน้นเป็นสาระสำคัญ
ในบางเรื่องบางราว เช่น ระบบการเลือกตั้งหรือเรื่องของ ส.ว. อะไรอย่างนี้ ผลในทางการเมือง
ในระหว่างแม่น้ำ ๓ สาย ๕ สายด้วยกันเอง มันจะเป็นอย่างไร ตรงนี้ผมคิดว่ามันก็เป็นประเด็นที่
ต้องพิจารณาหรือเปล่าเนะครับ อันนี้ก็เพียงแต่ว่ายกขึ้นมา ส่วนตัวที่เปิดหน้าชกนี้ อันนั้นผมไม่ค่อย
ห่วงเท่าไร เพราะว่าอย่างไร ๆ มันก็เปิดหน้าชกตลอดอยู่แล้ว อันนั้นส่วนจะจัดการโดยมีวิธีการ
อธิบายอย่างไรกับสังคม ผมคิดว่าการที่เราได้ซักซ้อมและเราได้ทำอย่างนี้ไปในช่วงระหว่างที่เรา
เปิดตัวร่างเบื้องต้น ผมคิดว่ามันก็เป็นการเตรียมความพร้อมเราระดับหนึ่ง แต่ว่าผมไม่แน่ใจ
คือผมไม่รู้ทางลึกระยะครับว่า ทาง สนช. หรือ สปท. เขาคิดอย่างไร เพราะว่าพอฟัง ๆ ดู ผมเอง
ผมก็ยังมีความรู้สึกว่าเขาก็ยังติดใจอยู่ สมมุติว่าวันนี้ไปบอกว่า ถ้าเขาจะลง ส.ว. ส.ส. เขาต้อง
ออกก่อน ๙๐ วัน เขาก็ยัง question อยู่ แต่ถ้าถามว่า วันนี้เขา favor ระบบ ส.ว. เราไหม
ถ้าเขาอยากกลับมา เขาอาจจะ favor ระบบสรรหาแบบเดิมอะไรอย่างนี้ ซึ่งตรงนี้ผมก็ไม่รู้ว่า
เวลาเขาทำอะไรกลับมาที่เรา เวลาเขากลับมาที่เรามันกลับมาแบบเป็นข่าวแน่นอนว่า ทาง สปท.
ประชุมกันแล้ว สนช. ประชุมกันแล้วคิดอย่างไร อันนี้ก็ประเด็นที่มันจะใกล้ตัวเรา แต่ส่วนเรื่อง
ของตัวร่างรัฐธรรมนูญในการอธิบาย ระหว่างนี้อธิบายไปได้ แต่สุดท้ายปลายทางเราก็ต้องอธิบายซ้ำ
อีกทีเมื่อ final draft ออกมาแล้วตอนนั้นเนะครับ

ประธาน : คนที่ไปพูดวิทยุครบหรือยัง

เลขานุการ : ยังครับ เพิ่งได้พ่วงนี้กับมะรินครับ พ่วงนี้คืออาจารย์ศุภชัย แล้วก็
มะรินท่านอาจารย์จรี อาจารย์ศุภชัย

ประธาน : ใครอยากไปพูดเรื่องอะไรอีก

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ผมใส่เรื่อง ๒๒ ไปด้วยครับ คือเรื่องที่เราออกทีวี ก็เลยใช้
content เดียวกันที่คุณปรกรณ์เนะครับ

ประธาน : ได้ อาจารย์ยติพันธุ์เอาเรื่องอะไรไปแล้วหรือยัง ออกวิทยุ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นนทลี ๓/๕

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ถ้าจะใช้เรื่องเกี่ยวกับภายในขอบของสิทธิเสรีภาพ
ก็ได้ครับ

ประธาน : ต้องดูจากที่เหลือนี

เลขานุการ : เจ้าหน้าที่เขาจดลงไปเลยครับ

ประธาน : แล้วยังมีนั้นอีกไม่ใช่หรือ ช่อง ๑๑

เลขานุการ : ใช่ครับ ท่านอาจารย์ชาติชายรับประธานให้ทางช่อง ๑๑ ครับ แต่ว่า
คงต้องจัดคิว

ประธาน : ก็นั่นสิ ก็ต้องจัดคิว ใครจะไปออกบ้าง ท่านรองสุพจน์จะไปออก
เรื่องศาลรัฐธรรมนูญ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ถ้าอย่างนั้นก็วันศุกร์นะครับ วันพฤหัสบดีเป็นอาจารย์
นิติพันธุ์ พรุ่งนี้อาจารย์นิติพันธุ์อาจจะไปอัดประมาณ ๕ โมงเย็นที่ช่อง ๑๑ ครับ และวันศุกร์คือ
วันศุกร์ที่จะถึงนี้นะครับ ถ้าท่านไปตอนเช้าก็ได้ เดี่ยวผมให้ฝ่ายเจ้าหน้าที่ของอนุกรรมการ
ประชาสัมพันธ์มาประสานกับท่าน เอาเวลาท่านว่างนะครับ กรมประชาสัมพันธ์ ช่อง ๑๑ ถนน
วิภาวดีรังสิตครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ชั่วโมงหนึ่งได้ไหม

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ไม่ถึงละครับ ถ้าไม่เทคอะไรใหม่ ท่านก็พูดรวดเดียว
เพราะมันรายการแค่ ๓๐ นาที และมันจะมีเบรกโฆษณา

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เป็นการสนทนากัน หรือว่าเป็นการสัมภาษณ์หรืออย่างไร

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : จะมีพิธีกรถามครับ หรือก่อนจะสัมภาษณ์ท่าน
เขาจะถามท่านนิดหน่อย จะแนะนำว่าท่านจะพูดแนวไหน เดี่ยวเขาจะถามให้ก็ได้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผมต้องไปที่สถานีหรือว่าไปที่ไหน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ไปที่สถานี ไปที่ห้องส่งเขาครับ ช่อง ๑๑ ครับ
ขอบคุณครับ ทุกวันจันทร์นะครับ วันพฤหัสบดีกับวันศุกร์ และเดี๋ยวเขาจะหาวันอังคารให้อีก
เท่าที่เขาหาได้ เพราะเวลานี้อังคารยังมีคิวอยู่ครับ หมายถึงว่าเขาอาจจะเคลียร์ให้ได้ใน
๒ อาทิตย์ข้างหน้า

ประธาน : อาทิตย์หนึ่งก็เห

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

นนทลี ๓/๖

วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ณ เวลานี้เขาให้เรา ๓ หนแล้วครับ จันท์ พงษ์ ศุภร์
เขายังใจดีจะเอาอังคารให้อีกนะครับ

เลขานุการ : ท่านให้บอยไปสักเรื่อง ๒ เรื่องใหม่

ประธาน : ได้

เลขานุการ : เพราะว่ารายการวิทยุอะไร เพราะว่าบางที

ประธาน : ก็รอรับอาสาอยู่

เลขานุการ : ครับ เขาอาสาได้ทุกอย่างครับ คือพยายามคิดว่า เนื่องจากวิทยุ
นี้มันออกต่างจังหวัดเยอะ ก็เลยคิดว่าเราอาจจะใช้ภาษาธรรมดา ๆ ง่าย ๆ หน่อย

ประธาน : เชิญท่านอัฐพร

พลเอก อัฐพร เจริญพานิช : วิทยุนี้เป็นสถานีของทหารใช้ใหม่ครับ ผมอยากจะ
รับเรื่องหน้าที่ของปวงชนชาวไทย กับหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวกับความมั่นคงนะครับ จะได้ไปอธิบาย
เขาหน่อยหนึ่งครับ แล้วก็จะได้โยงไปถึง พ.ร.บ. จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหมด้วย
อะไรด้วยครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : จะอาสาพูดเรื่องตำรวจตามรัฐธรรมนูญนี้ครับ
แต่เรื่องวัน เวลา นัดกับคุณบอยใช้ใหม่ครับ

เลขานุการ : เดียวน้องจिरพันธ์ข้างหลังนี้ครับ เขาจะเป็นคนถือกวัน ท่านใดสมัคร
วันไหน แจ้งจिरพันธ์ได้เลยครับ ท่านครับ

ประธาน : แล้วเมื่อสักครู่นี้วิทยุหรือทีวี ไม่ใช่ที่ของท่านอัฐพร วิทยุหรือ ของท่านนี้
ทีวีนะครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : วิทยุครับ

ประธาน : ทีวี ผมคิดว่าในช่วงนี้เราก็รับฟังมา แล้วก็มาโน้ตเอาไว้ก่อน แล้วเราก็
ค่อยมาดูว่า ถ้าแก้แล้วไม่เสียหายอะไร ได้ใจคนก็แก้ไป ถ้ามันจะกระทบกระเทือนต่อหลักโครงสร้าง
ใหญ่เราก็ต้องคิดหนักหน่อย ซึ่งก็ค่อยไปตัดสินใจเอาตอนหลังวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ เพราะว่า
เอาเข้าจริงที่มันจะมาจากรัฐบาลจะเป็นอย่างไรยังไม่รู้ นี่เห็นใครส่ง LINE มาว่าคุณสุพจน์จะให้
มีหมวดอีกหมวดหนึ่งว่าด้วยหมวดปฏิรูป ซึ่งก็ค่อยมาดูว่ามันจำเป็นแค่ไหน เชิญคุณเกษม ทำไม
เกษมไม่ไปออกวิทยุกับเขาบ้าง

นายเกษม โทณะวณิก : ให้ กรธ. ตีกว่ากระมังครับ ท่านประธาน

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นนทลี ๓/๗

ประธาน : ไม่เป็นไร เว้นจาก กรธ. บ้างก็ได้

นายเจริญ โทณะวณิก : ครับ นี่ผมจะเรียนอย่างนี้ครับ ท่านประธาน ในที่หลาย ๆ ท่านได้ยกขึ้นมาพูดแล้วนี้ครับ คือการอธิบายในช่วงนี้ครับ อย่างที่ท่านประธานได้กรุณาพูดถึงครับว่า คือตอนนี้นำมาหมด แต่ว่าเวลาอธิบายนี้ครับ ผมยกตัวอย่าง ๒ เรื่องที่ผมเองก็โดนมาในช่วงหลายวันนี้ นับตั้งแต่วันที่ ๒๙ นะครับ คือเรื่องของสิทธิชุมชนกับเรื่องของสิทธิและเสรีภาพ คือเนื่องจากว่าสิทธิและเสรีภาพในส่วนของบททั่วไปในรัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๕๕๐ นี้ครับ มันมีอยู่ประมาณ ถ้าผมจำไม่ผิดนี่ประมาณ ๔ มาตรา ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับกรรมการมีอยู่ประมาณ ๕ มาตรา แล้วมันก็จะแจ่งไว้ละเอียด ที่นี้ของเรามีอยู่ ๒ มาตรา คนก็จะช่วยกัน ทั้งนักวิชาการ ทั้งอะไรนี่นะครับ คือก็จะหาทางดี ที่นี้เราก็รับมาพิจารณา แต่ในขณะที่รับมาพิจารณาเราจะไม่อธิบายเลยก็ไม่ได้ แต่เราจะไปอธิบายแบบปกป้องเต็มที่ก็เป็นปัญหา รับมาเต็มที่ก็มีประเด็นอีก ผมคิดว่าตรงนี้ทุก ๆ ท่านคงจะต้องช่วยกันประคองครับ แล้วมันก็จะมาเยอะเยอะครับ อย่างที่จากประสบการณ์ตอนกรรมการนี่นะครับ มันจะมากันเต็มไปหมดเลย แล้วก็พยายามเจาะรายบุคคลคนนั้นคนนี้ และจะใช้วิธีถามให้อธิบาย อย่างสิทธิชุมชนนี้ผมไม่แน่ใจว่าพีภัทระมีคนถามมามากน้อยแค่ไหนนี่นะครับ ผมมีเรื่องสิทธิชุมชน อาจารย์ ทำไม่ไม่เป็นอย่างนั้น จำได้ไหม เราสู้เรื่องนั้นด้วยกัน จำได้ไหม คือจะยกสิ่งที่เราอาจจะเคยทำร่วมกันกับบรรดาท่านทั้งหลายนี้ขึ้นมา แล้วก็ชี้ว่าทำไมไม่เป็นอย่างนี้ ไม่เป็นอย่างนั้นนี้ครับ ยิ่งเรากระจายออกไปมากเท่าไร ในส่วนวิทยุ โทรทัศน์นี้ครับ เขาก็จะยิ่งมาเยอะ เพราะฉะนั้นตรงส่วนนี้ก็อยากจะขออนุญาตท่านประธานให้ กำลังใจ กรธ. ทุกท่านนะครับว่า มันจะเป็นเรื่องธรรมชาติ แล้วมันก็จะมาเยอะเยอะไปหมด เพียงแต่ถ้าเกิดรับเลยไม่ได้ครับ ปฏิเสธเลยก็ไม่ได้ ท่านก็ต้องพยายามประคองไปเรื่อย แล้วที่สำคัญก็คือว่าพอมันมีประเด็นมาจากทางรัฐบาลนี้ครับ อันนี้ก็คือเป็นการตัดสินใจครั้งใหญ่ครับ ตอนนี้นั้นก็เป็นแค่บททดสอบ ทดลองดูก่อนว่าเราจะดำเนินการประคับประคองร่างที่เราช่วยกันทำมาได้มากน้อยแค่ไหน เพราะว่าพอถึงตอนที่รัฐบาลมา ส่วนใหญ่เขาก็ค่อนข้างจะหนักแน่นนะครับ แต่ว่าอันนั้นไม่เป็นไรครับ เพราะว่ารัฐบาลจะส่งเรื่องไปมาเยอะ เอาไว้ตอนที่ท่านประธานให้พูดเรื่องไปกันนั้นแล้วค่อยคุยกันครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : ผมคิดว่าที่มาจากรัฐบาลคงไม่มีเรื่องไปครับ มาจาก สนช. จะมีเรื่องไปเชิญครับ

วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายภัทร คำพิทักษ์ : คือสัมภาษณ์ได้ครบวันนี้ในที่ประชุม ผมว่าถ้าเราเงี่ยหูฟัง ดี ๆ มี ๒-๓ คำถามที่ผมว่าน่าจะเป็น guideline แล้ว คือเรื่องระบบการเลือกตั้ง ส.ว. จะปรากฏอยู่ใน คำถามของหลายคนที่อยู่ใน สนช. คราวนี้นะครับ ผมคิดว่าอันนั้นอาจจะทำให้เราลำบาก คือว่าภาพรัฐธรรมนูญ ความจริง ๑๕ วันนี้เราน่าจะได้ทำให้คนเห็นอันหนึ่งคือสืบทอด อะไรทั้งหลายนี้เราอยู่ตรงไหน เอากล้องจุลทรรศน์มาส่องดูว่ามันมีหรือเปล่า ใช่ไหมครับ แต่คนไปดู แต่ละเรื่องสิทธิ มันไม่ได้ดูเรื่องนี้ แต่ที่นี้พอมันจะมาจาก สนช. หรือมาจากตรงไหน นี่ผมว่าพอคน มันไม่ได้ดูภาพแรกแล้วมาดูภาพที่ ๒ ผมว่าอันนี้เราจะต้องไปคิดวิธี ผมยังคิดไม่ออกนะครับ คือรอบแรกตอนนี้ผมว่า คือตอบอย่างไรครับ ท่านอาจารย์ ผมยังรู้สึกว่ามีทุกคำถามของเขา มันจะตกอยู่ในรอยเท้าช้างอันใหญ่อันหนึ่ง คือเราบอกว่าตอนนี้เราเปิดสังคมให้แปรญัตติ คือเราไม่ได้ถกเถียงกับพวกคุณ คือเรามาดูว่าเราเขียนนี้รอบคอบไหม ถ้าคุณบอกว่าไม่รอบคอบ คุณอยากเติมโน้นเติมนี้ก็บอกมา ที่นี้พอเข้าไปสู่ร่างที่ ๒ และร่างที่ ๓ เหมือนเมื่อสักครู่ท่านไหนพูด ไม่รู้ผมจำไม่ได้แล้ว อันนี้งานหนัก คือว่าพอออกมาแล้วเราไม่ได้แก้ก็แล้วใช่ไหมครับ เราฟังแค่นี้ อันนั้นจะเหนือกว่านี้เยอะครับ แต่ที่นี้คือในช่วงเวลาสั้น ๆ นี้จะอย่างไรให้เขาได้เห็น ซึ่งผมคิดว่า ประเด็นในเรื่องข้อ ๒๔ ที่เราตั้งเป็นคำถามอยู่เนี่ย ผมว่าเราอาจจะต้องจุดพลุขึ้นไปเองสักภายใน อาทิตย์หน้าหรืออะไรอย่างนี้นะครับ ผมว่าอาจจะต้องพูดเอง

ประธาน : หัวข้อนั้นใครเป็นคนพูด บทเฉพาะกาลอันสุดท้าย อาจารย์ชาติชาย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ผมรับไปครับ

ประธาน : อาจารย์เน้นให้เห็นชัดเจน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านจะให้เน้นตรงอำนาจเก่า

ประธาน : ให้เห็นว่ามันสิ้นสุดเมื่อรัฐบาลใหม่มา มันไม่ได้ข้ามไป คนเขาอาจจะถาม แล้วทำไมถึงต้องให้อำนาจพิเศษ อันนี้ก็ต้องตอบให้ดี ๆ นะครับ กลับไปพักผ่อนได้

นายภัทร คำพิทักษ์ : แต่วันนี้ดีนะครับผมว่า

ประธาน : เขาก็บันยะบันยังดี ที่นี้ตรงที่เขาบอกทิ้งท้ายไปทาง สนช. เขาไม่ติดใจ หรือ แต่ สปท. รู้สึกไม่ค่อยมั่นใจใน self เท่าไร เวลาพูดอยากให้เราไปฟัง เอาใครไปฟัง ใครอดทนกว่า แต่งอยู่ใน สปท. หรือ สนช. อยู่ที่ไหน

นางกิริณา สุมาวงศ์ : ใครนะคะ ดิฉันหรือคะ

ประธาน : เป็นสมาชิกอะไร

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นนทลี ๓/๙

นางกิริณา สุมาวงศ์ : ดิฉันไม่ได้เป็นอะไรกับใครเขา สนช. ก็ไม่ได้เป็นค่ะ แต่ว่า ดิฉันมีเพื่อนอยู่ใน สนช.

ประธาน : ก็เห็นเป็น สปท.

นางกิริณา สุมาวงศ์ : สปท. ก็มีเยอะค่ะ

ประธาน : นั่นละ ไปนั่งฟังกับอาจารย์เจียรชัย วันที่ สปท. เขาจะ อาจารย์อมร อีกคนไปนั่งฟัง เพราะคุ้นเคยกับพวกนั้นดี เขาประชุมกันก็โมงก็ไม่รู้ สปท.

เลขาฯ : ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธาน มีเรื่องนิดเดียวครับ เมื่อสักครู่นี้ผมส่งไปใน LINE ที่ไทยรัฐเขาไปลงข่าว แล้วก็สื่อต่าง ๆ ลงข่าวว่ารัฐบาลและ คสช. ผุดรายการ แทะกล่องรัฐธรรมนูญใหม่ขึ้นมาอะครับ อันนี้เมื่อสักครู่นี้รับโทรศัพท์คือท่านโฆษกบอกว่า จะขอให้ช่วยกันแก้ข่าวนิดหนึ่งก็คือว่าเป็นความประสงค์ของกรรมการที่ต้องการพื้นที่ที่จะชี้แจง ก็เลยขอความร่วมมือมายังทางรัฐบาลกับ คสช. ให้ช่วยหาพื้นที่ให้หน่อย แล้วก็เป็นคนจาก กรรมการเป็นคนไปชี้แจงอะครับ แล้วก็ในเทปที่จะอัดต่อไปขอให้ช่วยพูดประเด็นตรงนี้ทุกครั้ง

ประธาน : ให้บอกว่าเราเป็นคนขอ เวลาไปออกทีวีเราพูดหรือเปล่า

เลขาฯ : คือเขาไม่ได้พูดอะไรเลยครับ อยู่ ๆ เขาก็เข้ารายการเลย มีอย่างนั้น
อย่างนี้

นายรชิต สิงหเสนี : ใน social ที่คุณปรกรณ์พูดถึงมีคน like มาประมาณ ๓๘ เพอร์เซ็นต์ ไม่ชอบ ๕๗ ครับ คือยังไม่ได้ดูเลย คือรู้ว่า คสช. จัดปี่ก็ไม่ชอบมาแล้ว ๕๘ เพอร์เซ็นต์ครับ หรือ ๕๓ โดยประมาณ รายการยังไม่ได้ run เลยนะครับ ๖ โมงเย็นวันนี้ ก็ตอบมาแล้วว่าไม่ชอบถึง ๕๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ ชอบ ๓๘ เพราะขึ้นหัวจั่วว่า คสช. ผุดรายการ ขอบพระคุณครับ

เลขาฯ : คงต้องรบกวนทางโฆษกช่วยชี้แจงในประเด็นนี้ด้วยครับ

นายรชิต สิงหเสนี : ตกลงเราขอหรือครับท่านประธาน จะได้ชี้แจงถูก

ประธาน : เขาให้เราว่า ว่าจะอย่างไร

เลขาฯ : เขาบอกว่าจะให้ขอว่า ทางกรรมการขอความร่วมมือมาที่ คสช. กับรัฐบาลเพื่อขอพื้นที่ที่ได้เล่าให้ฟังว่า ทำไมเราถึงเขียนอย่างนี้

วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ประธาน : ก็บอกอย่างนี้ตรง ๆ เลยบอก มีคนบิดเบือนข้อเท็จจริงมากนัก เราก็อัดอั้นตันใจไม่รู้จะทำอย่างไร ก็ไปขอพื้นที่จาก คสช. กับรัฐบาลเพื่อจะได้ชี้แจงให้ประชาชน เข้าใจ อย่างน้อยที่สุดก็ให้ประชาชนรู้ว่าของจริงเป็นอย่างไร

นายนรชิต สิงหเสนี : ครับ ทางทีมโฆษกรับครบ เพราะฉะนั้นพุงนี้ไม่ทราบ เชิญใคร ของผมวันที่ ๕

ประธาน : บอกอาจารย์อุดมด้วย เพราะเดี๋ยวคงจะมีคนโทรไปถามหรือ

นายนรชิต สิงหเสนี : ครับผม

ประธาน : จะได้พูดตรงกัน นรชิตดูที่ตรงไหนว่า like ชอบหรือไม่ชอบ

นายนรชิต สิงหเสนี : อยู่ข้างล่างของ ไม่ทราบไทยรัฐหรือมติชนมีอันใดอันหนึ่งครับ เขาจะมีข่าว เสร็จแล้วข้างหลังเขาจะมีชีตว่าชอบ แล้วก็มีส่วนไหนเป็นแถบ ๆ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : เรียนท่านประธาน like ตรงนี้มันโง่งได้ เพราะว่าบางที ผมก็เคยลองไปกดเล่น ๆ นี่นะครับ ใช้คนเดียวลากไป คนเดียวกดก็ได้ครับอันนี้ ดูนะครับ

ประธาน : เราก็เข้าไปกดเลย เข้าไปกดสัก ๒๐๐ อัน

นายนรชิต สิงหเสนี : ขออนุญาตครับ อยู่ของไทยรัฐครับ ชอบ ๓๓.๒ เปอร์เซ็นต์ ไม่ชอบ ๕๘.๔ เปอร์เซ็นต์

ประธาน : แยกเวลาดูละคร

นายนรชิต สิงหเสนี : ๓ นาที ยังไม่ถึงละครกระมังครับ หลัง ๖ โมง

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : พวกเรา ๒๑ คน กด like ไปนะครับ กด like ไป มันตีกลับเลย ตัวเลขตีกลับเลย

ประธาน : เวลาตอนนี้เราต้องมี password เขาหรือเปล่า เดี่ยวอาจารย์ลองกดลิก กดชอบไปอันสิ จะดูว่าเปอร์เซ็นต์มันขึ้นเท่าไร มันอ่านทั้งหมด ๕ คน เลิกประชุมนะครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๑

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข